

Allmänna motioner om taxering, skattebetalning och folkbokföring

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet allmänna motioner om taxering, skattebetalning och folkbokföring. Motionerna innehåller förslag som rör skatte- och avgiftskontrollen, F-skatt, skatteflyktlagen, tredjemansrevision, företagens inbetalning av skatt, skattetillägg, inbetalning på fel skattekonto, företrädares ansvar för juridiska personers skatter, kostnader i skattemål, registreringsnummer för enskild firma, folkbokföring av barn, skyddet för personuppgifter, användning av folkbokföringsuppgifter i forskning och driften av Statens personadressregister. Utskottet avstyrker motionerna.

Utskottets ledamöter från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har lämnat 5 reservationer och 2 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Utskottets överväganden	7
Skatte- och avgiftskontroll m.m.	7
F-skatt	16
Skatteflyktslagen	18
Tredjemansrevision	20
Skriftliga besked från Skatteverket	21
Synliga skatter	22
Anstånd när skattebeslut överklagas	23
Företagens inbetalning av skatt	24
Skattenämnderna	27
Skattetillegg	27
Inbetalning på fel skattekonto	29
Skatt som inbetalas för sent	31
Företrädares ansvar för juridiska personers skatter	32
Kostnader i skattemål	33
Folkbokföring på viss adress	35
Personnummer	37
Registreringsnummer för enskild firma	39
Folkbokföring av barn	40
Skyddet för personuppgifter	42
Användning av folkbokföringsuppgifter i forskning	46
Statens personadressregister	47
Reservationer	49
1. Skatte- och avgiftskontroll m.m., punkt 1 (s, v)	49
2. F-skatt, punkt 2 (s, v, mp)	52
3. Skatteflyktslagen, punkt 3 (s, v, mp)	54
4. Skriftliga besked från Skatteverket, punkt 5 (v)	55
5. Personnummer, punkt 16 (mp)	55
Särskilda yttranden	57
1. Företagens inbetalning av skatt, punkt 8 (v, mp)	57
2. Skyddet för personuppgifter, punkt 19 (s, v, mp)	57
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	60
Motion från allmänna motionstiden hösten 2007	60
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008	60

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skatte- och avgiftskontroll m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk329, 2008/09:Sk331, 2008/09:Sk332, 2008/09:Sk333 yrkandena 2 och 4–7, 2008/09:Sk351 yrkandena 1–3, 2008/09:Sk358, 2008/09:Sk362 yrkandena 1–4, 2008/09:Sk365, 2008/09:Sk371 yrkandena 1–3, 5, 7 och 9, 2008/09:Sk409, 2008/09:Sk451, 2008/09:Sk452 yrkandena 1 och 2, 2008/09:Sk483, 2008/09:Sk484, 2008/09:Sk491, 2008/09:Sk501 yrkande 6, 2008/09:Sk504, 2008/09:Ju379 yrkandena 35–38, 2008/09:So522 yrkande 2, 2008/09:N431 yrkandena 10 och 12–14, 2008/09:N435 yrkande 7 och 2008/09:A345 yrkandena 1 och 7.

Reservation 1 (s, v)

2. F-skatt

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk333 yrkande 8, 2008/09:Sk371 yrkande 4, 2008/09:Sk488 och 2008/09:Sk492.

Reservation 2 (s, v, mp)

3. Skatteflyktslagen

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk333 yrkande 3 och 2008/09:Sk495.

Reservation 3 (s, v, mp)

4. Tredjemansrevision

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk284 och 2008/09:Sk394.

5. Skriftliga besked från Skatteverket

Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk213 yrkande 3.

Reservation 4 (v)

6. Synliga skatter

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk232, 2008/09:Sk243, 2008/09:Sk281, 2008/09:Sk295, 2008/09:Sk300, 2008/09:Sk311, 2008/09:Sk390 yrkandena 1 och 2, 2008/09:Sk434, 2008/09:Sk438, 2008/09:Sk439 och 2008/09:Sk505 yrkandena 2 och 3.

7. Anstånd när skattebeslut överklagas

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk269 och 2008/09:Sk325.

8. Företagens inbetalning av skatt

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk242, 2008/09:Sk267, 2008/09:Sk282, 2008/09:Sk303, 2008/09:Sk338, 2008/09:Sk397, 2008/09:Sk430 och 2008/09:Sk461.

- 9. Skattenämnderna**
Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk308.
- 10. Skattetillägg**
Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk244 och 2008/09:Sk437.
- 11. Inbetalning på fel skattekonto**
Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk380.
- 12. Skatt som inbetalas för sent**
Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk385.
- 13. Företrädares ansvar för juridiska personers skatter**
Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk388.
- 14. Kostnader i skattemål**
Riksdagen avslår motionerna 2007/08:Sk323 yrkande 2 och 2008/09:Sk426.
- 15. Folkbokföring på viss adress**
Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk221 yrkandena 1 och 2.
- 16. Personnummer**
Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk310, 2008/09:Sk343, 2008/09:Sk395 och 2008/09:A402 yrkande 20.
Reservation 5 (mp)
- 17. Registreringsnummer för enskild firma**
Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk270.
- 18. Folkbokföring av barn**
Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk386.
- 19. Skyddet för personuppgifter**
Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk319, 2008/09:Sk392, 2008/09:Ju253 yrkandena 11 och 12 samt 2008/09:So366 yrkande 3.
- 20. Användning av folkbokföringsuppgifter i forskning**
Riksdagen avslår motionerna 2008/09:Sk236 och 2008/09:Sk260 yrkandena 1 och 2.
- 21. Statens personadressregister**
Riksdagen avslår motion 2008/09:Sk377.

Stockholm den 26 februari 2009

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Gunnar Andréén (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Åke Sandström (c), Helena Leander (mp), Hans Olsson (s) och Lars Gustafsson (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I det följande behandlar skatteutskottet en rad motionsförslag från allmänna motionstiden hösten 2008 och en motion från allmänna motionstiden 2007. Förslagen rör bestämmelserna om taxering och skattebetalning samt frågor om folkbokföring. Motsvarande motioner behandlades förra riksmötet i betänkande 2007/08:SkU22 Allmänna motioner om taxering och skattebetalning och i betänkande 2007/08:SkU26 Samordningsnummer och anmälan av dödfödd m.m.

Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag, se bilaga.

Utskottets överväganden

Skatte- och avgiftskontroll m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionärernas förslag om olika tillkännagivanden till regeringen om behovet av att vidta åtgärder i syfte att komma till rätta med skattefusk och skatteundandraganden m.m.

Jämför reservation 1 (s, v).

Bakgrund

Personalliggare och kontrollbesök

Lagen (2006:575) om särskild skattekontroll i vissa branscher trädde i kraft den 1 januari 2007. Genom lagen infördes ett krav på personalliggare för näringsidkare inom restaurang- och frisörbranschen. Skatteverket har enligt dessa regler rätt att göra oannonserade kontrollbesök och i samband med dessa utföra en begränsad revision. Vid överträdelser tas en kontrollavgift på 10 000 kr ut.

Skatteverket har i en återrappport redovisat sina erfarenheter av kontrollen av personalliggare. Arbetet med oannonserade besök är enligt verkets uppfattning en billig och effektiv kontrollform. Stora informativa inslag följer av besöken. Genomförda kontroller pekar på tydliga effekter, bl.a. visar beräkningar att ca 4 000 ”svarta” jobb blivit ”vita”. Störst genomslag har lagen haft bland de s.k. mikroföretagen, dvs. företag med omsättning mindre än 2 miljoner kronor per år.

Under 2008 har Skatteverket gjort 15 000 personalliggarebesök och lika många ska göras 2009. De allra flesta näringsidkare sköter sina personalliggare korrekt, men i ca 15 % av fallen har Skatteverket påfört kontrollavgifter. Under 2008 gjordes cirka en femtedel av besöken inom frisörbranschen och resterande besök inom restaurangbranschen.

Byggbranschen i samverkan

Byggbranschens arbetsgivare och fackförbund har utarbetat ett särskilt åtgärdsprogram för vita arbeten inom byggsektorn. Bland annat har ett system för legitimationsplikt och närvaroredovisning på byggarbetsplatser utvecklats. Systemet används i dag på frivillig grund, men avsikten är att det ska uppställas avtalskrav på att underentreprenörer följer reglerna om närvaroredovisning. I planerna ingår vidare att Skatteverket ska få möjlighet att oanmält besöka byggföretag och arbetsplatser för kontroll av närvaroredovisningen efter mönster från de regler som gäller för de branscher som har ett krav på personalliggare. Ett ytterligare inslag som branschen

bedömer som viktigt är att den månatliga redovisningen till Skatteverket ska ske på individnivå. På så sätt blir det svårare för oseriösa aktörer att upprätthålla en legitim fasad. I åtgärdsprogrammet ingår en rad ytterligare åtgärder som även de syftar till att göra det svårt att bedriva oseriös verksamhet inom byggsektorn.

Omvänd moms och entreprenadavdrag

I departementspromemorian Byggentreprenadavdrag samt omvänt skattskyldighet (moms), Ds 2004:43, lämnades förslag till ett s.k. byggentreprenadavdrag och omvänt skattskyldighet inom byggsektorn. Förslagen utgjorde en omarbetning och vidareutveckling av Byggkommissionens förslag. När det gäller byggentreprenadavdraget föreslogs i promemorian ett system som innebar att den som ger någon i uppdrag att utföra byggverksamhet ska göra ett avdrag från den ersättning som betalas för uppdraget (byggentreprenadavdrag). Det avdragna beloppet tillhör uppdragstagaren men ska betalas in till Skatteverket. Byggentreprenadavdraget får sedan användas för att säkerställa att uppdragstagaren betalar sina skatter och avgifter.

Regler om omvänt skattskyldighet har införts i mervärdesskattelagen för att motverka undandragandet av mervärdesskatt inom byggsektorn, och reglerna har trätt i kraft den 1 juli 2007. Något byggentreprenadavdrag infördes inte. I proposition 2005/06:130 anförde den dåvarande regeringen att remissinstanserna ifrågasatt byggentreprenadavdragets effektivitet när det gäller att stävja skatteundragande och att regeringen med hänsyn härtill inte var beredd att lämna något förslag till lagstiftning om ett byggentreprenadavdrag.

Kassaregister

Den som säljer varor eller tjänster mot kontant betalning måste fr.o.m. den 1 januari 2010 ha ett certifierat kassaregister. Till kontant betalning räknas även betalning med kontokort. Undantag gäller bl.a. för taxi, distans- och hemförsäljning, försäljning av varor eller tjänster mot betalning i automat och torg- och marknadshandel. Skatteverket kommer att göra kontrollbesök utan att anmäla det i förväg och får ta ut en kontrollavgift på 10 000 kr om kassaregister saknas, inte uppfyller föreskrifternas krav eller inte är anmält i tid eller om uppgifterna i kassaregistret inte har sparats, belopp inte slås in eller kunden inte får något kvitto. Sker en ny överträdelse inom ett år är avgiften 20 000 kr. Syftet med lagen är att skydda seriösa företagare inom kontanthandeln mot illojal konkurrens.

Sparandedirektivet

Syftet med sparandedirektivet (2003/48/EG) är att sörja för en effektiv beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar över gränserna. Räntebetalningar till förmån för bolag och andra juridiska personer omfattas inte av direktivet. Med räntebetalningar avses räntor som

betalats till eller krediterats ett konto och som härrör från fordringar av alla slag. Vidare avses med räntebetalning upplupen eller kapitaliserad ränta i samband med försäljning, återbetalning eller inlösen av fordringar. Som räntebetalning anses också utdelning från fondföretag såvitt avser räntor samt inkomster från försäljning, återbetalning eller inlösen av andelar i fondföretag som investerat mer än 40 % av sina tillgångar i fordringar.

Grunden för direktivet är utbyte av information som möjliggör en effektiv beskattning i den medlemsstat där den enskilde har sitt hemvist. Informationsutbytet är automatiskt och uppgifterna ska vidarebefordras minst en gång om året senast sex månader efter beskattningsårets utgång.

Under en övergångsperiod får Belgien, Luxemburg och Österrike i stället ta ut en källskatt på 15 % under de första tre åren, 20 % under de följande tre åren och därefter 35 %. Övergångsperioden upphör först sedan avtal om utbyte av information träffats med Schweiz, Andorra, Liechtenstein, Monaco och San Marino och rådet enhälligt konstaterat att USA åtagit sig att delta i samma typ av informationsutbyte.

Kommissionen har den 13 november 2008 föreslagit en rad ändringar i direktivet. De viktigaste ändringarna gäller definitionen av räntebetalningar, som föreslås bli vidare än i dag. Vidare föreslås att direktivets räckvidd utvidgas till att under vissa förhållanden omfatta räntebetalningar som vissa subjekt och juridiska konstruktioner erhåller och som går till fysiska personer som i sista hand är faktiska betalningsmottagare.

Motionerna

I en rad motioner tar motionärerna upp systemet med personalliggare och oannonserade kontroller för restauranger och frisörer. De framhåller att systemet varit framgångsrikt och anför att det nu är dags att utvidga systemet till fler branscher. Först på tur står bygg-, taxi- och tvätteribranscherna. För att göra kontrollerna effektivare föreslås att arbetsgivarnas uppgift om lön och skatteavdrag på arbetstagarnivå ska lämnas varje månad i stället för en gång per år. Huvudentreprenörer ska vidare vara ansvariga för underentreprenörernas skatte- och arbetsgivaravgiftsbetalning.

Också kravet på användning av certifierade kassaregister när varor eller tjänster säljs mot kontant betalning tas upp. Motionärerna föreslår att kassaregistren ska omcertifieras vid ägarbyte för att ansvarsförhållandena ska vara tydliga och skydda köparen mot problem som har uppstått under den tid då säljaren varit ansvarig. Det är vidare, enligt vad som anförs, önskvärt att kassaregistret genomgår en teknisk kontroll före avyttring. Detta för att fånga upp felaktiga kassaregister som senare kan komma att användas. Kortläsare ska vidare integreras i kassaregistret för att öka tillförlitligheten i kontrollen. Frågan om schablonbeskattning av vissa kontantbranscher tas upp i vissa motioner.

Yrkanden med denna inriktning finns i motionerna Ju379 yrkandena 35–38 av Mona Sahlin m.fl. (s), N431 yrkandena 10 och 12–14 av Tomas Eneroth m.fl. (s), N435 yrkande 7 av Mona Sahlin m.fl. (s), Sk329 av Phia Andersson (s), Sk331 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Claes-Göran Brandin (s), Sk332 av Eva-Lena Jansson och Lennart Axelsson (s), Sk358 av Hans Stenberg m.fl. (s), Sk362 yrkandena 1–4 av Tommy Terne-mar (s), Sk371 yrkandena 1–3, 5, 7 och 9 av Claes-Göran Brandin och Lars Mejern Larsson (s), Sk409 av Sylvia Lindgren m.fl. (s), Sk491 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (s) och Sk501 yrkande 6 av Lars Johansson m.fl. (s).

I motion Sk501 yrkande 6 av Lars Johansson m.fl. (s) anføres även att ekobrott och skattefusk bör göras till en viktig punkt på agendan under Sveriges år som ordförande i EU och att gemensamma problem som skatteparadis, uppgiftsutlämning från enskilda stater och andra internationella skattefrågor bör hanteras. Vidare bör samtliga stater inom EU omfattas av sparandedirektivets informationsplikt och direktivet gälla för juridiska personer.

I motion N431 av Tomas Eneroth m.fl. (s) anføres vidare att kampen mot skattefusk handlar om att skapa rättvisa villkor för företagen. Det är få saker som upplevs så orättvist för företag som att ha blivit utslagna från marknaden av en konkurrent som inte betalar sina skatter och avgifter. Rättvisa regler som följs av alla är viktigt för en fungerande marknadsekonomi.

I motion Sk409 av Sylvia Lindgren m.fl. (s) anføres även att företagare bör ha näringsstillstånd med krav på kunskap om förhållandena på arbetsmarknaden och att de via legitimation ska kunna styrka sin yrkesutövning och att arbetsgivare ska ha rapportskyldighet när utländsk arbetskraft anlitas.

I motion Sk329 av Phia Andersson (s) anføres även att Skatteverket bör få utökade möjligheter att genomföra stickprovskontroller av företag som etablerar sig i Sverige. Likaså bör man kontrollera att våra lagar efterlevs inom olika branscher som har anställt utländsk arbetskraft. Detta för att förhindra att arbetstagare blir utnyttjade av skrupelfria företagare och för att undvika att seriösa företag slås ut.

I motion Sk371 av Claes-Göran Brandin och Lars Mejern Larsson (s) anføres även att det finns behov av lagstiftning mot bulvaner och målvakter inom byggbranschen och att beställare av byggtjänster borde kunna kontrollera en tilltänkt entreprenör via entreprenör. Skatteverket borde få arbeta vidare med sitt förslag i rapporten Svartköp och svartjobb i Sverige om en central varigenom dagens 60 olika bidragssystem kunde slussa sina pengar.

I motion Sk483 av Hans Stenberg m.fl. (s) anføres att kontrollsystem måste utvecklas, så att det inte blir möjligt för företag att undvika skatt och sociala avgifter. För att kunna åstadkomma detta måste det gränsöverskridande myndighetsarbetet utvecklas och de svenska myndigheternas kontroll över både utländska och inhemska företag skärpas.

I motion Sk484 av Billy Gustafsson (s) anförs att nyckeln till en effektiv bekämpning av svartekonomin ligger i ett verkligt effektivt kontrollsystem kombinerat med kännbara sanktioner för dem som inte efterlever reglerna.

I motion Sk351 yrkandena 1–3 av Eva-Lena Jansson och Lennart Axelsson (s) anförs att möjligheten till skönsbeskattning bör förstärkas och inkomsten placeras i näringsverksamhet om ingen arbetsgivare finns.

I motion Sk365 av Ronny Olander (s) anförs att arbetsgivarna på den svarta arbetsmarknaden oftast är välbärgade människor som systematiskt skattefuskar, inte för att de inte har råd att betala för sig, utan för att de anser att de inte behöver betala för den välfärd de så gärna tar för sig av. Genom att slippa betala moms och arbetsgivaravgifter tjänar de minst lika mycket som de som utför svartarbetet. Denna form av ekonomisk brottslighet är ett hot mot den svenska välfärden. Det är därför viktigt att regeringen tar krafttag mot den ekonomiska brottsligheten, inte bara när det gäller bidragsfusket, utan även när det gäller oseriösa arbetsgivare som inte drar sig för att betala svart.

I motion Sk333 yrkandena 2 och 4–7 av Marie Engström m.fl. (v) anförs att det är viktigt med ett gemensamt internationellt arbete för att sätta press på skatteflyktsstater för att öka informationen och förbättra kontrollen och att Sverige bör verka för att vidga det informationsutbyte som i dag sker inom ramen för sparandedirektivet. Också i denna motion läggs förslag fram om en utökning av systemet med personalliggare och individuell redovisning av skatter och avgifter.

I motion A345 yrkandena 1 och 7 av Josefin Brink m.fl. (v) föreslås att regeringen ska intensifiera bekämpningen av svartjobb, skattefusk och social dumpning och samla ett råd för utbyte av erfarenheter och utveckling av effektiva kontrollmetoder, omvärldsanalys och effektiv informations-spridning. Motionärerna föreslår också att huvudentreprenörer ska vara ansvariga för underentreprenörers inbetalning av skatter och arbetsgivaravgifter

I motion Sk451 av Sten Bergheden (m) begärs ett tillkännagivande om att enklare regler skulle göra det lättare för företagen att deklarerera.

I motionerna Sk452 yrkandena 1 och 2 och So522 yrkande 2 av Cecilia Wigström i Göteborg (fp) föreslås att Skatteverket får befogenhet att göra oanmälda besök på byggarbetsplatser för att motarbeta svartarbete, att byggföretag bör betala och redovisa källskatt och sociala avgifter utifrån varje enskild anställd och att det bör vara obligatoriskt att kassaregistren omcertifieras då en restaurang byter ägare. Också i motion Sk504 av Kjell Eldensjö och Désirée Pethrus Engström (kd) föreslås att Skatteverket får rätt att kräva personalliggare och göra oanmälda platsbesök inom byggbranschen samt månatlig, individuell skatteredovisning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att skattereglerna utformas så att de stärker medborgarnas förtroende för skattesystemet och underlättar för dem att göra rätt för sig. Skattefel ska begränsas och skattebrott, skattefusk och skatteundandragande motverkas. Målet om en minskad administrativ börda för företagen måste härvid beaktas. Skattesystemet måste också uppfattas som legitimt därför att det finansierar bra offentlig verksamhet som människor vill betala för. Skatter och avgifter måste ligga på en rimlig nivå.

Skatteverkets undersökningar visar att det omfattande fusket med skatter och avgifter, och särskilt det utbredda svartjobbet, har betydande negativa effekter. Det finns ett starkt samband mellan skattefusk och annan ekonomisk brottslighet. En stor andel av ekobrotten avser företag som använder svart arbetskraft eller fuskar med skatter och avgifter på annat sätt. De negativa effekterna av skatteundandraganden är många. Förutom att skattebördan vältras över på andra skattskyldiga så medför fusket att konkurrensen snedvrids och att seriösa näringsidkare riskerar att slås ut av skattefusande konkurrenter. Ytterligare effekter vid utnyttjande av svart arbetskraft är bl.a. att sjukpenning och andra ersättningar inte kan beräknas utifrån lönen. Om vissa skattskyldiga kan skjuta över sin del av skatte- och avgiftsbördan på andra rubbas dessutom respekten för den demokratiska beslutsordningen. För att tilliten till rättssamhället ska kunna upprätthållas krävs att skattefusk och ekonomisk brottslighet bekämpas effektivt.

För att öka effektiviteten i Skatteverkets kontrollarbete har därför särskilda åtgärder vidtagits.

Lagen (2006:575) om särskild skattekontroll i vissa branscher trädde i kraft den 1 januari 2007 och innebär ett krav på att föra personalliggare för näringsidkare inom restaurang- och frisörbranschen. Skatteverket har enligt dessa regler rätt att göra oannonserade kontrollbesök och i samband med dessa utföra en begränsad revision. Vid överträdelser tas en kontrollavgift på 10 000 kr ut. Skatteverket har i en återsrapport redovisat sina erfarenheter av kontrollen av personalliggare. Arbetet med oannonserade besök är enligt verkets uppfattning en billig och effektiv kontrollform. Stora informativa inslag följer av besöken. Genomförda kontroller pekar på tydliga effekter, bl.a. visar beräkningar att ca 4 000 "svarta" jobb blivit "vita". Störst genomslag har lagen haft bland de s.k. mikroföretagen, dvs. företag med omsättning mindre än 2 miljoner kronor per år. Under 2008 har Skatteverket gjort 15 000 personalliggarbesök och lika många ska göras 2009. De allra flesta näringsidkare sköter sina personalliggare korrekt, men i ca 15 % av fallen har Skatteverket påfört kontrollavgifter. Under 2008 gjordes cirka en femtedel av besöken inom frisörbranschen och resterande besök inom restaurangbranschen.

Byggbranschens arbetsgivare och fackförbund har utarbetat ett särskilt åtgärdsprogram för vita arbeten inom byggsektorn. Bland annat har ett system för legitimationsplikt och närvaroredovisning på byggarbetsplatser

utvecklats. Systemet används i dag på frivillig grund, men avsikten är att det ska uppställas avtalskrav på att underentreprenörer följer reglerna om närvaroredovisning. I planerna ingår vidare att Skatteverket ska få möjlighet att oanmält besöka byggföretag och arbetsplatser för kontroll av närvaroredovisningen efter mönster från de regler som gäller för de branscher som har ett krav på personalliggare. Ett ytterligare inslag som branschen bedömer som viktigt är att arbetsgivarens månatliga redovisning till Skatteverket ska ske på individnivå. På så sätt blir det svårare för oseriösa aktörer att upprätthålla en legitim fasad. I åtgärdsprogrammet ingår en rad ytterligare åtgärder som även de syftar till att göra det svårt att bedriva oseriös verksamhet inom byggsektorn.

Regeringen har i november 2008 beslutat genomföra en utvärdering av lagen (2006:575) om särskild skattekontroll i vissa branscher. Bakgrunden är att byggbranschen och tvätteribranschen framfört önskemål om att omfattas av bättre kontroller. Även Skatteverket har begärt att personalliggarsystemet utvidgas till att omfatta byggbranschen. Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare har framfört synpunkter som bl.a. innefattar att reglerna om personalliggare inte bör omfatta de större företagen. Slutligen har inom ramen för det arbete som bedrivs i Skatteförfarandeutredningen uppmärksammat att det kan finnas skäl att vidta viss justering av bestämmelsen om kontrollavgift.

Utredaren ska inleda arbetet med en utvärdering av det nuvarande systemets funktion i förhållande till syftet med reglerna samt dess effekter på skatteundandragande och på företagandet. I vilken utsträckning reglerna bidrar till en ökad administrativ börda för berörda näringsidkare ska redovisas särskilt. Utvärderingen ska vidare omfatta en analys av om systemet medför integritetskränkningar. Slutligen ska Skatteverkets kostnader för att genomföra kontrollerna belysas. Efter genomförd utvärdering ska utredaren utreda möjligheterna att förenkla inom befintligt system i syfte att minska de administrativa kostnaderna för de företag som omfattas samt om det finns ett behov av en justering av sanktionsreglerna. Utredaren ska också utreda möjligheterna och konsekvenserna av att utvidga systemet helt eller delvis till att även omfatta bygg- och tvätteribranscherna. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2009.

Utskottet ser positivt på det arbete som bedrivs inom byggbranschen och andra branscher för komma till rätta med svartarbete och skatteundandragande i syfte att skapa marknadskonkurrens på lika villkor och anser att det är viktigt att systemet med personalliggare nu utvärderas och möjligheterna att utvidga systemet till nya branscher klargörs.

Ett beslut om att införa ett generellt krav på användning av certifierade kassaregister inom kontantbranscherna har fattats. Skatteverket kommer att genomföra kontroller, och en kontrollavgift på 10 000 kr kommer att tas ut av dem som inte följer reglerna. För att ge näringsidkarna skälig tid för omställningen till certifierade kassaregister träder de nya reglerna i kraft

den 1 januari 2010. Regeringen har i budgetpropositionen för 2009 aviserat att kravet på årlig teknisk kontroll av kassaregister kommer att tas bort innan lagen börjar tillämpas.

Utskottet ser inte någon anledning att införa ett krav på omcertifiering och teknisk kontroll vid ägarbyte eller att införa ett krav på koppling till kortläsare. Dessa frågor har behandlats när beslutet om de nuvarande reglerna togs, och utskottet ser inte någon anledning att ompröva sitt ställningstagande i dessa delar. När det gäller det förslag om schablonbeskattning inom kontantbranscherna som ursprungligen väckts av Branschsaneringsutredningen år 1996 och som därefter utretts i flera omgångar ser utskottet inte något skäl att nu ta ställning för en sådan ordning. Utskottet anser att det i stället finns anledning att avvakta tills effekten av kravet på certifierade kassaregister kan bedömas.

Ytterligare åtgärder har genomförts.

Regler om omvänd skattskyldighet har införts i mervärdesskattelagen för att motverka undandragandet av mervärdesskatt inom byggsektorn. Reglerna har trätt i kraft den 1 juli 2007. När det gäller frågan om ett entreprenadavdrag inom byggbranschen har ett sådant förslagits i departementspromemorian Byggentreprenadavdrag samt omvänd skattskyldighet (moms), Ds 2004:43. Förslaget remitterades men remissinstanserna ifrågasatte förslagets effektivitet när det gällde att stävja skatteundandraganden. Det blev därför aldrig aktuellt med ett genomförande av förslaget. Utskottet ser inte någon anledning att nu ta ställning för ett införande av detta förslag.

I Skatteverkets rapport Svartköp och svartjobb i Sverige del 2 (rapport 2007:1) finns ett förslag om en frivillig webbaserad lönecentral som hantear hela löneredovisningen med skatteavdrag, kontrolluppgiftslämnande och uträkning av arbetsgivaravgiften: "Skatta.se". En av fördelarna med denna redovisning är att uppgiften om individuella löneutbetalningar kommer in till Skatteverket vid varje utbetalningstillfälle. En månatlig redovisning på individnivå skulle ge en mycket bättre grund för att komma till rätta med svartarbete och oseriösa arbetsgivare.

I regleringsbrevet för 2008 har Skatteverket fått i uppdrag att utreda de juridiska och ansvarsmässiga aspekterna av ett genomförande av förslaget om en webbaserad lönecentral, "Skatta.se". I sin slutrapport Månadsuppgift och skattedeklaration föreslår Skatteverket en delvis ny lösning som bygger på att arbetsgivare varje månad ska lämna en elektronisk uppgift om lön och skatteavdrag på arbetstagnivå (månadsuppgift). Någon årlig kontrolluppgift behöver inte lämnas. I retur får arbetsgivarna varje månad en elektronisk förtryckt skattedeklaration. Syftet med Skatteverkets förslag är att skapa marknadskonkurrens på lika villkor genom att försvåra svartjobb och samtidigt förenkla skattehanteringen, särskilt för småföretag som är arbetsgivare. Liknande system för månadsuppgift på individnivå finns t.ex. i Danmark, Nederländerna, Ungern och Estland.

Utskottet anser i likhet med många av motionärerna att det har fördelar ur kontrollsynpunkt om uppgiften om individuella löneutbetalningar kommer in till Skatteverket vid varje utbetalningstillfälle och kan konstatera att det pågår ett arbete med denna inriktning. Utskottet anser att det finns anledning att avvakta frågans vidare beredning.

Regeringen har vidare vidtagit åtgärder mot flera avancerade förfaranden som används i syfte att undgå skatt. Möjligheten att använda s.k. räntesnurror har stängts. Räntesnurrorna beräknades enligt Skatteverket medföra ett minskat skatteuttag med ca 7 miljarder kronor om året, och utrymmet har använts för en sänkning av företagets inkomstskatt. Även möjligheten att förpacka fastigheter i handelsbolag, det som kallas Pandoras ask, har stängts. Pandoras ask-transaktionerna beräknades för taxeringsåren 2005–2007 uppgå till 54 miljarder kronor i förluster på handelsbolagsandelar och ytterligare 6,7 miljarder kronor för nedskrivning av lagerandelar. Regeringen har vidare i en s.k. stoppskrivelse meddelat att bestämmelserna om beskattning av vissa penninglån föreslås utvidgas till att även omfatta lån från utländska juridiska personer, lån som lämnas till i utlandet delägarbeskattade juridiska personer samt lån som lämnas i strid med låneförbudet i stiftelselagen (1994:1220). Dessutom föreslås att ränteutgifter inte ska få dras av om de är hänförliga till sådana lån, oavsett när lånet har tagits. Syftet med de förslagen är att motverka i dagsläget vanligt förekommande skatteplanering som medför ett betydande skattebortfall.

Inom ramen för det nordiska samarbetet bedrivs ett arbete med inriktning på att förmå skatteparadisen att skriva bilaterala avtal med de nordiska länderna. Informationsutbytesavtal är viktiga för en effektiv skattekontroll genom att de möjliggör samarbete mellan skattemyndigheterna i de avtalsslutande länderna. Riksdagen har nyligen godkänt ett avtal med Isle of Man (prop. 2008/09:55, bet. 2008/09:SkU16). Regeringen har aviserat att förslag om avtal med Guernsey och Jersey lämnas den 17 mars. Förhandlingar om ytterligare avtal pågår.

När det gäller sparandedirektivet finns det anledning att understryka att ett fungerande internationellt informationsutbyte är ett viktigt redskap för att motverka internationellt skattefusk och att sparandedirektivets möjlighet att i stället välja att ta ut källskatt inte utgör någon lösning på längre sikt. Dessbättre ökar källskattens nivå. Skattesatsen är nu 20 % och den går upp till 35 % under 2011. Härigenom skapas ett starkt incitament att gå från källskatt till informationsutbyte. Inom EU har Sverige och flertalet andra medlemsstater uttalat ett starkt stöd för fortsatta ansträngningar att med vissa finansiella centrum i Asien få till stånd avtal om åtgärder som är likvärdiga med sparandedirektivets. Utsikterna för ett bedrägeriavtal med informationsutbyte med Liechtenstein har under senare förbättrats sedan Liechtenstein förändrat sina positioner.

Kraftfulla åtgärder har också vidtagits mot orsakerna till skattefusket. Genom att införa avdragsrätt för hushållstjänster och ROT-tjänster och förenkla användningen av denna möjlighet skapas förutsättningar för att bedriva verksamhet vitt inom en sektor som under decennier varit känd för svartarbete och skattefusk. Härigenom skapas trygga jobb för dem som arbetar i denna sektor. Förmögenhetsskatten har avskaffats. Jobbskatteavdraget har gjort att beskattningen av arbetsinkomster blivit mer rimlig. Först när samhällsmedborgarna anser att beskattningen är rimlig kan acceptansen för skattesystemet öka och skatteundandragandet minska.

Utskottet kan konstatera att det pågår ett aktivt arbete på flera olika fronter som är inriktat på att komma till rätta med olika former av skattefusk och svartarbete. Mot denna bakgrund ser utskottet inte någon anledning för riksdagen att rikta tillkännagivanden till regeringen om behovet av olika åtgärder på detta område i vetskap om att regeringen kommer att förelägga riksdagen förslag.

F-skatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om begränsningar vid tilldelningen av F-skattsedel och om en återgång till tidigare regler för bedömningen av en uppdragstagares självständighet.

Jämför reservation 2 (s, v, mp).

Bakgrund

Enligt 4 kap. 7 § skattebetalningslagen gäller att en F-skattsedel ska utfärdas för den som uppger sig bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet här i landet, såvida det inte finns skäl原因 anledning att anta att näringsverksamhet varken bedrivs eller kommer att bedrivas.

Näringsverksamhet kan bedrivas av fysisk person (enskild firma) eller av juridisk person (aktiebolag, handelsbolag). Med näringsverksamhet avses förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt. Vid bedömningen av om en uppdragstagares verksamhet bedrivs självständigt ska det särskilt beaktas vad som avtalats med uppdragsgivaren, i vilken omfattning uppdragstagaren är beroende av uppdragsgivaren och i vilken omfattning uppdragstagaren är inordnad i dennes verksamhet. Om något av dessa villkor inte är uppfyllt är det såvitt gäller fysisk person i stället vanligen fråga om inkomst av tjänst i form av uppdragsinkomster eller hobby.

Förutom kravet på näringsverksamhet får den som ansöker om F-skatt inte ha skatteskulder i Sverige eller i utlandet. Vidare uppställs krav på att sökanden ska ha lämnat inkomstdeklaration. Sökanden får inte heller ha näringsförbud.

Den som tilldelats F-skattsedel får varje år, utan ansökan, en ny F-skattsedel.

Motionerna

I motion Sk371 yrkande 4 av Claes-Göran Brandin och Lars Mejern Larsson (s) anför motionärerna att bestämmelserna bör vara mer restriktiva när gäller personer som dömts för skattefusk och ekonomisk brottslighet.

I motion Sk488 av Désirée Pethrus Engström (kd) anføres att det inte bör vara möjligt att få F-skattsedel för prostitutionsverksamhet eftersom sådan verksamhet uppenbarligen uppmanar till brott.

I motion Sk333 yrkande 8 av Marie Engström m.fl. (v) anføres att ett försök bör göras att begränsa fusk med hjälp av tidsbegränsade F-skattsedlar. Tidsbegränsningen ska avse såväl obegränsat som begränsat skattskyldiga och gälla ansökningar där den debiterade skatten inte överstiger 10 000 kr.

I motion Sk492 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (s) begärs ett tillkännagivande om att den av regeringen i budgetpropositionen aviserade förändringen av inkomstskattelagens näringsbegrepp inte ska genomföras.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under hösten 2008 tillstyrkt regeringens förslag om en förändring av inkomstskattelagens kriterium för hur självständig verksamhet ska vara för att bedömas som näringsverksamhet, i syfte att göra det möjligt för fler att starta näringsverksamhet. De nya reglerna har trätt i kraft den 1 januari 2009 (prop. 2008/09:62, bet. 2008/09:SkU18). Utskottet är inte berett att tillstyrka motionsförslaget om ett tillkännagivande om att denna förändring inte borde ha genomförts.

Enligt utskottets mening är det viktigt att reglerna om F-skatt har en utformning som gör det enkelt att starta och bedriva näringsverksamhet. Det finns därför anledning att iakta en viss restriktivitet när det gäller önskemål om olika former av begränsningar och regleringar av möjligheten att få F-skattsedel. Samtidigt bör det enligt utskottets mening finnas ett utrymme för förändringar i syfte att komma till rätta med olika former av missbruk. En förutsättning bör dock enligt utskottets mening vara att F-skattsedelns grundläggande funktion inte påverkas negativt.

Frågan om en möjlighet att tidsbegränsa F-skattsedlar har väckts i en motion. Denna metod tvingar företagare med mycket låg omsättning att varje år ansöka om en ny F-skattsedel och underlättar på så sätt Skatteverkets kontrollarbete. Problemet är att de årliga ansökningarna representerar en ökad administration för företagarna samtidigt som kontrollvärdet kan ifrågasättas. Den som vill undvika kontrollen behöver bara ange en högre omsättning i sin ansökan.

När det gäller behovet av en större restriktivitet vid ansökningar från personer som dömts för skattebrott, anser utskottet att den nuvarande bestämmelsen om att F-skatt inte ska medges den som har näringsförbud utgör en rimlig gränsdragning.

Med anledning av vad som tas upp i en motion om särbehandling av prostitution i F-skattehänseende finner utskottet att det saknas tillräckliga skäl att konstruera särskilda bestämmelser i skattelagstiftningen för denna speciella sektor som, befarar utskottet, enbart skulle leda till gränsdragnings- och bevissvårigheter. Prostitution bör enligt utskottets uppfattning motverkas på andra sätt än via reglerna om F-skatt.

Utskottet avstyrker de aktuella motionsyrkandena.

Skatteflyktslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avstyrker motionsförslagen om tillkännagivanden till regeringen angående skatteflyktslagen.

Jämför reservation 3 (s, v, mp).

Bakgrund

Det är en allmän regel att beskattning ska ske på grundval av rättshandlingars verkliga innebörd oavsett den beteckning som avtalen givits. Bedömningen behöver inte avse en enstaka rättshandling utan kan gälla den sammantagna innebörden av flera rättshandlingar (RÅ 2004 ref. 27). I detta ligger t.ex. att s.k. skenavtal inte ska läggas till grund för beskattningen.

Vid sidan av den allmänna regeln om genomsyn finns i skatteflyktslagen särskilda bestämmelser som ger ytterligare möjligheter att bortse från en rättshandling vid taxeringen. De förutsättningar som ska föreligga vid en tillämpning av skatteflyktslagen är följande.

- Rättshandlingen ska ingå i ett förfarande som medför en väsentlig skatteförmån för den skattskyldige.
- Den skattskyldige ska direkt eller indirekt ha medverkat i rättshandlingen eller rättshandlingarna.
- Skatteförmånen kan antas ha utgjort det övervägande skälet för förfarandet.
- En taxering på grundval av förfarandet skulle strida mot lagstiftningens syfte som det framgår av skattebestämmelsernas allmänna utformning och de bestämmelser som är direkt tillämpliga eller har kringgåts genom förfarandet.

Lagen tillämpas av förvaltningsdomstol efter framställning från Skatteverket. Framställning ska göras före utgången av de frister som gäller för beslut om eftertaxering eller i en pågående process om själva sakfrågan i underinstanserna.

Skatteflyktslagen är tänkt att tillämpas på förfaranden där en skattskyldig genomför en transaktion främst i syfte att uppnå eller undvika en beskattningseffekt, t.ex. då avdrag yrkas för konstlade förluster. Om den skattskyldige har något eller några andra godtagbara skäl för sitt handlande som tillsammans är av större betydelse än skatteförmånen, ska skatteflyktslagen inte tillämpas. Om ett förfarande framstår som normalt med hänsyn till det ekonomiska resultat som uppnås men ändå leder till en skatteförmån som lagstiftaren inte har avsett, är inte skatteflyktslagen tillämplig.

Avsikten med lagen är inte att åstadkomma någon utvidgning av det skattepliktiga området. Grundläggande måste alltså vara att gränserna för beskattningen anges genom de materiella reglerna (prop. 1980/81:17 s. 16).

Motionerna

I motion Sk495 av Staffan Anger och Margareta Pålsson (m) anför motionärerna att problem med skatteplanering ska adresseras genom att lagen korrigeras och inte genom att slentrianmässigt och på rättsosäker grund hänvisa till att ett fullt laglydigt agerande strider mot lagstiftarens avsikter.

I motion Sk333 yrkande 3 av Marie Engström m.fl. (v) anför motionärerna att det är mycket olyckligt om det råder en osäkerhet om skatteflyktslagen ska vara kvar eller ej, och de begär att det genomförs en översyn i syfte att förhindra upplägg som inte är affärsmässigt motiverade utan enbart görs i syfte att kringgå svensk skattelagstiftning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser, nu liksom tidigare (jfr bet. 2007/08:SkU22), att skatteflyktslagen skapar en allmän osäkerhet om skattereglernas innehåll och att den lämnar ett visst utrymme för godtycke vid tillämpningen. Det finns därför anledning att överväga frågan om det är möjligt att avskaffa skatteflyktslagen. Som utskottet framhållit kräver en sådan åtgärd en noggrann och ingående beredning. Frågor om skatteflyktslagens tillämplighet utgör i dag ett vanligt inslag vid domstolarnas prövning av olika former av avancerade skatteupplägg, och lagen har sannolikt också en preventiv effekt i sådana sammanhang. En förutsättning för ett avskaffande torde vara att möjligheten att motverka nya avancerade skatteupplägg inte försämras samtidigt som lagstiftningen ska vara tydlig för berörda företag. Utskottet anser att det är viktigt att ett eventuellt avskaffande inte försämrar möjligheterna att komma till rätta med avancerade upplägg och förfaranden. En komplikation i sammanhanget är vidare att det finns ett behov av att genomföra

förändringar inom områden där skatteflyktslagens existens påverkat de nu gällande reglernas utformning. Ett exempel är reglerna om omstrukturering av företag där skatteflyktslagen spelat en viss roll för möjligheten att ge reglerna en konkret och förutsebar utformning.

Vid behandlingen av motsvarande fråga våren 2007 utgick utskottet ifrån att regeringen kommer att uppmärksamma frågan och överväga om skatteflyktslagen skulle kunna avskaffas i anslutning till att andra förändringar med liknande inriktning genomförs. Utskottet anser inte att det finns anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om saken. Utskottet avstyrker motionsyrkandena.

Tredjemansrevision

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om en översyn av rättssäkerheten vid beskattningen i syfte att begränsa användningen av tredjemansrevision eftersom frågan om en förfarandelag på skatteområdet redan utreds.

Bakgrund

En tidigare möjlighet till revision av tredjeman togs bort i juli 1994. Som skäl angavs bl.a. att tredjemanskontroll visserligen är ett oundgängligt instrument i skattekontrollen, men att det i allmänhet inte är nödvändigt att revidera en hel verksamhet för att få fram de relevanta uppgifterna. En åtgärd som innebär att hela verksamheten revideras ansågs vara mer omfattande än nödvändigt (prop. 1993/94:151 s. 90 f.). Tredjemansrevisionen ersattes därför av en möjlighet att förelägga tredjeman att komma in med uppgifter.

Möjligheten att genomföra tredjemansrevision återinfördes den 1 november 1997 (prop. 1996/97:100, bet. 1996/97:SkU23). Skatteverket får enligt 3 kap. 8 § taxeringslagen besluta om taxeringsrevision också för att inhämta uppgifter av betydelse för att kontrollera att deklara- och annan uppgiftsskyldighet fullgjorts riktigt och fullständigt av någon annan än den som revideras. Skatteverket har vidare rätt att förelägga tredjeman att lämna uppgifter om enskild skattskyldig enligt 17 kap. 4 § lagen om skattedeklarationer och kontrolluppgifter, s.k. tredjemansföreläggande.

Motionerna

I motionerna Sk284 av Annie Johansson (c) och Sk394 av Camilla Lindberg (fp) anför motionärerna att Skatteverket bör utnyttja möjligheten till föreläggande mot kreditinstitut med yttersta sparsamhet och med strikt iakttagande av proportionalitetsprincipen eftersom sådana revisioner innebär

en potentiell risk för integritetsintrång. Användandet bör begränsas av proportionalitetshänsyn och med särskilt beaktande av förbudet mot s.k. fishing expeditions samt integritetskyddet enligt regeringsformen och Sveriges åtaganden enligt Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Regeringen bör göra en översyn av rättssäkerheten i beskattningen och återkomma till riksdagen med förslag om ett avskaffande av tredjemansrevision alternativt införande av tillräckliga regler och begränsningar i användningen för att trygga enskildas integritet.

Utskottets ställningstagande

Skatteförarandeutredningen (Fi 2005:10) genomför en översyn av förfarandereglererna på beskattningsområdet, och i uppdraget ingår bl.a. att utforma en gemensam förarandelag på skatteområdet. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2009. Utskottet anser att resultatet av utredningens arbete bör avvaktas och avstyrker motionerna.

Skriftliga besked från Skatteverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att skriftliga besked från Skatteverket ska vara bindande.

Jämför reservation 4 (v).

Bakgrund

En skattskyldig har möjlighet att ansöka om ett förhandsbesked hos Skatterättsnämnden i en fråga som avser sökandens skattskyldighet eller beskattning om det är av vikt för sökanden. Ett förhandsbesked är bindande för Skatteverket.

Motionen

I motion Sk213 yrkande 3 av Marie Engström m.fl. (v) anför motionärerna att näringsidkare som vill förvissa sig om hur de ska handla för att inte begå skatterättsliga fel många gånger kan begära och få ett skriftligt svar från Skatteverket, men att detta kan ändras, t.ex. vid en revision, trots att samma omständigheter föreligger vid de båda bedömningstillfällena. Motionärerna anser att det är lite märkligt att ett skriftligt svar från myndigheten inte gäller.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill betona att det i princip är lagar och förordningar som gäller, inte besked från tjänstemän. Den som vill ha ett bindande besked i en skattefråga är hänvisad till att ansöka om förhandsbesked hos Skatterättsnämnden. Utskottet avstyrker motionen.

Synliga skatter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om att arbetsgivare ska lämna uppgift om erlagda arbetsgivaravgifter på lönebeskedet och att motsvarande uppgift ska förtryckas i deklARATIONEN. Riksdagen avslår också motionsförslagen om att preliminärskatten ska avskaffas respektive att moms m.m. ska tas ut genom ett särskilt förfarande i kassan.

Motionerna

I flera motioner föreslår motionärerna att arbetsgivare ska redovisa arbetsgivaravgifter på de anställdas lönebesked så att alla blir medvetna om avgiftsuttaget. Yrkanden med denna inriktning framställs i motionerna Sk232 av Ulrika Karlsson i Uppsala och Jessica Polfjärd (m), Sk243 av Jan Ericson (m), Sk281 av Ola Sundell (m), Sk295 av Göran Montan (m), Sk300 av Bengt-Anders Johansson (m), Sk390 yrkandena 1 och 2 av Marianne Kierkemann och Finn Bengtsson (m), Sk439 av Anna Kinberg Batra och Hillevi Engström (m), Sk434 av Mikael Oscarsson och Eva Johnsson (kd) och Sk505 yrkandena 2 och 3 av Annie Johansson och Fredrick Federley (c). I det sistnämnda yrkandet föreslås också att punktskatter och moms ska påföras först när varan betalas i kassan så att alla ska bli medvetna om hur stor del av veckoinköpen som utgör skatt.

I motion Sk311 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m) föreslås att uttaget av socialavgifter ska redovisas i den anställdes förtryckta deklARATIONEN och i det slutliga skattebeskedet.

I motion Sk438 av Anna Kinberg Batra (m) anför motionären att det vore nyttigt för löntagarna om de fick betala in sin skatt själva och föreslår att systemet med uttag av preliminärskatt avskaffas som ett steg till ökad medborgarmakt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas syn när det gäller principen att uttaget av skatt och avgift bör vara synligt för var och en så att alla blir medvetna om skatteuttagets nivå och vikten av att man är försiktig med utgifter och

krav som belastar den gemensamma budgeten. Utskottet ser därför positivt på att företag informerar om uttaget av arbetsgivaravgifter m.m. på lönebesked och i andra sammanhang.

Utskottet är positivt till att Skatteverket genom olika informationsinsatser ökar medvetenheten hos löntagare om de avgifter som arbetsgivaren betalar, och utskottet vill inte utesluta att det i framtiden kan bli möjligt att sådana uppgifter kan redovisas för den enskilde. I dagsläget är det emellertid svårt att lämna en exakt uppgift i varje enskilt fall eftersom avgifterna inte tas ut särskilt för varje löntagare.

I sammanhanget bör påpekas att det inte är något som hindrar att arbetsgivare i t.ex. lönebeskeden ger sina anställda relevant information om såväl skatter som löneavgifter. Löneprogram kan lätt anpassas så att detta är möjligt. Utskottet ser gärna att detta förfaringsätt blir vanligt på arbetsmarknaden.

Även om utskottet således anser att det är värdefullt om skatteuttaget kan göras synligt för dem som har det egentliga ansvaret för besluten om de åtaganden som finansieras med skatter och avgifter är utskottet däremot inte berett att gå så långt att utskottet tillstyrker att arbetsgivare ska ha en skyldighet att för sina anställda lämna den önskade informationen. Offentliga arbetsgivare skulle dock kunna föregå med gott exempel. Det finns enligt utskottets mening anledning att vara försiktig med att införa tvingande regler som innebär att företagens administrativa börda utökas.

Vad gäller förslagen om att preliminärskattesystemet ska avskaffas framstår en sådan åtgärd som klart olämplig. Att först få hela lönen utbetald och sedan tvingas betala in skatten själv är knappast en fördel för de enskilda. Inte heller förslaget om att mervärdesskatt och punktskatt ska tas ut genom ett särskilt förfarande vid betalningen är något som skulle uppskattas av de företag som tvingas administrera en sådan rutin eller av de enskilda som drabbas.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionerna.

Anstånd när skattebeslut överklagas

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om förändringar av de nuvarande reglerna om anstånd när skattebeslut överklagas.

Bakgrund

Enligt 17 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483) gäller att Skatteverket får bevilja anstånd med inbetalning av skatt

1. om det kan antas att den skattskyldige kommer att få befrielse helt eller delvis från skatten,

2. om den skattskyldige begärt omprövning av eller överklagat ett beskattningsbeslut och det är tveksamt om den skattskyldige kommer att bli skyldig att betala skatten,

3. om den skattskyldige begärt omprövning av ett beskattningsbeslut eller ett sådant beslut överklagats och det skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige eller annars framstå som oskäligt att betala skatten.

Motionerna

I motion Sk269 av Hans Rothenberg och Margareta Cederfelt (m) föreslår motionärerna att skattemyndigheten ska vända sig till domstol om man vill driva in skatt som är tvistig. Förändringen bör kompletteras med en förstärkning av skattedomstolarna.

I motion Sk325 av Andreas Norlén och Maria Plass (m) anför motionärerna att det finns goda argument för att huvudregeln bör vara att skatt inte förfaller till betalning förrän det föreligger en lagakraftvunnen dom. En sådan regel skulle kunna kompletteras med en undantagsbestämmelse, som ger Skatteverket rätt att kräva omedelbar betalning, om det finns skäl att anta att ett överklagande saknar grund och det föreligger en uppenbar risk att den skattskyldiges pengar kommer att gömmas undan, om de inte genast tas i anspråk av staten.

Utskottets ställningstagande

De regler som gäller i dag för anstånd med betalning av skatt vid överklaganden lämnar enligt utskottets uppfattning utrymme för att medge anstånd i de fall då det är tveksamt om den skattskyldige kommer att behöva betala skatten. Utskottet ser inte någon anledning att ändra dessa regler och avstyrker därför förslagen om en utvidgning av möjligheten till anstånd i dessa fall.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Företagens inbetalning av skatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om senareläggning av företagens redovisning och inbetalning av mervärdesskatt, preliminär skatt och arbetsgivaravgifter.

Jämför särskilt yttrande 1 (v, mp).

Bakgrund

Företagare redovisar och betalar innehållen preliminärskatt, arbetsgivaravgifter och debiterad F-skatt per kalendermånad. Betalningen ska vara bokförd på Skatteverkets konto senast den 12 i månaden efter redovisningsperiodens utgång. I januari och i vissa fall även i augusti gäller dock den 17.

Företag med ett beskattningsunderlag som understiger 40 miljoner kronor redovisar normalt mervärdesskatt för en period om tre kalendermånader. Betalningen ska vara bokförd på Skatteverkets konto senast den 12 i andra månaden efter redovisningsperioden. I januari gäller dock den 17. De mindre företagens tremånadersredovisning av mervärdesskatt infördes den 1 januari 2008 i syfte att förbättra likviditeten och minska den administrativa bördan för dessa företag (prop. 2007/08:25, bet. 2007/08:SkU14).

Företag med beskattningsunderlag över 40 miljoner kronor per år redovisar mervärdesskatt per kalendermånad och betalar in denna den 26 i månaden efter redovisningsperiodens utgång.

Den som har F-skattsedel betalar själv sin preliminära skatt i form av debiterad F-skatt. F-skatt debiteras i en post och betalas med lika stora belopp varje månad framåt i tiden. En skattskyldig kan ansöka om ändrad beräkning av sin preliminära skatt. Skatteverket får vid utpräglad säsongsverksamhet besluta att F-skatt ska betalas endast under vissa kalendermånader.

Skatteverket har möjlighet att bevilja anstånd med inbetalning av skatt vid synnerliga skäl. Syftet med bestämmelsen är att vid tillfälliga betalningsproblem kunna medge den skattskyldige en kortare tids rådrum för att skaffa fram pengar att betala skatt som inte ska ändras. Särskild restriktivitet iaktas när det gäller näringsidkare, och det ska klart framgå att anståndet inte leder till kreditförluster för det allmänna.

Motionerna

I motion Sk430 av Christina Axelsson och Tommy Waidelich (s) föreslår motionärerna att företag som låter auktoriserade byråer sköta utgående fakturor, moms och skatteredovisning ska erhålla en automatisk dispens så att preliminär skatt och moms betalas först när företaget verkligen har fått likvida medel för sin fakturering.

I motion Sk242 av Jan Ericson (m) anförs att det är välkommet med beslutet om generösare tidsfrister och glesare momsredovisning för mindre företag och att man nu bör överväga att förlänga uppbördstiden för alla skatter för de mindre företagen.

I motion Sk267 av Maria Plass (m) föreslår motionären att inbetalning av moms, arbetsgivaravgift och preliminärskatt förskjuts med 18 dagar för företag med en årsomsättning på upp till 40 miljoner kronor.

I motion Sk282 av Ola Sundell (m) anføres att småföretagen har svårt att klara inbetalningar till staten på moms, arbetsgivaravgifter m.m. när deras kunder underlåter att betala sina fakturor i tid. Det är rimligt att speciellt små företag betalar sina avgifter till staten först när de själva fått betalt av kunden.

I motion Sk338 av Tomas Tobé och Jessica Polfjärd (m) föreslår motionärerna att även arbetsgivaravgifter och egenavgifter ska redovisas kvartalsvis. Detta skulle innebära en stor administrativ lättnad för de mindre företagen.

I motionerna Sk303 och 2007/08:Sk461 av Karin Pilsäter (fp) anføres att det vore såväl enklare som roligare och lönsammare att försörja sig som företagare om F-skatten finge betalas in grundat på det faktiska belopp som utgjort underlag under månaden och inte med ett i förväg debiterat månadsbelopp.

I motion Sk397 av Mats Pertoft (mp) anføres att det borde vara möjligt för företag som inte klarar av att betala in arbetsgivaravgifterna och skatterna för de anställda i tid att göra upp om en avbetalningsplan hos skattemyndigheten.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har under våren 2007 fattat beslut om en förlängning av de mindre företagens redovisningsperiod för mervärdesskatt till tre kalendermånader i syfte att förbättra likviditeten och minska den administrativa bördan för dessa företag. Bakgrunden till detta beslut var att den normala redovisningsperioden för mervärdesskatt – en månad – kunde innebära en ansträngd likviditetssituation och medföra förhållandevis höga hanteringskostnader. De senarelagda inbetalningarna beräknas medföra ränteförluster för statskassan som uppgår till ca 450 miljoner kronor per år.

När det gäller företagens inbetalning av innehållen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter, anser utskottet att dagens ordning med en redovisning per kalendermånad har praktiska fördelar eftersom företag i allmänhet använder sig av en månadsbaserad lönehantering. Här finns också en utvecklingspotential. Skatteverket lägger i sin slutrapport Skatta.se t.ex. fram ett förslag om att företagen ska lämna kontrolluppgift för löner varje månad. I retur får företagen en elektronisk skattedeklaration som sedan används för redovisning och betalning av månadens innehållna preliminärskatt och arbetsgivaravgifter. Frånsett de vinster i form av minskade kostnader för administration som är möjliga innebär förslaget att konkurrensen från företag som bygger sin verksamhet på svartarbete och skatteundandragande skulle minska.

I sammanhanget kan det finnas anledning att notera att riksdagen inom kort fattar beslut om en möjlighet till anstånd med inbetalning av preliminära skatte- och arbetsgivaravgifter för upp till två redovisningsperioder

under år 2009. Beslutet är en del i regeringens åtgärds paket för att motverka de negativa effekterna av den rådande finansiella krisen (prop. 2008/09:113, bet. 2008/09:SkU27).

När det gäller förslagen om längre betalningsfrister handlar det om förhållandevis kostsamma åtgärder som det enligt utskottets mening inte är aktuellt att genomföra. Utskottet är inte heller berett att tillstyrka att systemet med debitering av preliminär F-skatt slopas.

När det gäller behovet av att kunna avtala om en avbetalningsplan har Kronofogdemyndigheten möjlighet att träffa sådana. På detta sätt finns hela bilden tillgänglig när frågan om en avbetalningsplan diskuteras.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Skattenämnderna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om en utvärdering av lekman-nainflytandet i skattenämndernas arbete.

Motionen

I motion Sk308 av Ann-Christin Ahlberg (s) föreslår motionären att de förtroendevaldas delaktighet i skattenämndernas arbete i allmänhet och i storföretagsskattenämndernas arbete i synnerhet ska utvärderas.

Utskottets ställningstagande

Skatteförarandeutredningen (Fi 2005:10) har bl.a. i uppgift att överväga om lekman-nainflytandet i Skatteverkets verksamhet bäst löses genom nuvarande skattenämnder eller om det finns andra mer effektiva sätt för insyn och medverkan. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2009.

Utskottet anser att resultatet av Skatteförarandeutredningens översyn bör avvaktas och avstyrker motionen.

Skattetillägg

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avstyrker motionsyrkandena om en översyn av reglerna om skattetillägg med hänvisning till den översyn som genomförs av Skatteförarandeutredningen.

Bakgrund

Regeringsrätten (RÅ 2000 ref. 66) och sedermera Europadomstolen (beslut 2002-07-23 ang. Janosevic, Västberga Taxi AB och Vulic) har konstaterat att det svenska skattetillägget är ett straff enligt den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, men har samtidigt funnit att det svenska skattetilläggsförfarandet inte strider mot artikel 6 i nämnda konvention. Båda domstolarna har slagit fast att det s.k. strikta ansvaret som tillämpas i Sverige, och som innebär att skattetillägg får påföras alldeles oavsett eventuellt uppsåt eller oaktsamhet, är förenligt med artikel 6. Av avgörande betydelse för domstolarnas ställningstagande härvidlag var de möjligheter till befrielse från skattetillägg som finns i den svenska lagstiftningen.

Inte heller den omständigheten att straffet, skattetillägget, påfördes av en förvaltningsmyndighet medförde att tillägget var oförenligt med artikel 6. Det avgörande var enligt domstolarna att den skattskyldige, genom möjligheten att överklaga Skatteverkets beslut hos förvaltningsdomstol, var tillförsäkrad en s.k. fair trial, dvs. en rättvis och offentlig förhandling inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol, som upprättats enligt lag.

Den kränkning av artikel 6 som enligt Europadomstolen hade skett i målen, och som föranledde att Sverige ådömdes skadestånd, avsåg de långa handläggningstiderna rörande skattetillägg såväl hos Skatteverket som i skattedomstolarna.

Skattetilläggsystemet genomgick en genomgripande reform våren 2003 efter ett omfattande utredningsarbete och med beaktande av Europadomstolens domar angående dessa regler. De nya regler som riksdagen antog innebar ökade möjligheter till nyanserade bedömningar, tydligare och utvidgade befrielsegrunder och ökade möjligheter till anstånd då den taxering som föranlett skattetillägget överklagas. Motsvarande förändringar skedde beträffande tulltillägg (prop. 2002/03:106, bet. 2002/03:SkU16).

Motionerna

I motion Sk244 av Jan Ericson (m) anförs att reglerna kring skattetillägg har blivit aningen mer generösa med viss möjlighet till jämkning men att skattetillägget fortfarande styrs av en mycket formell lagstiftning som sällan tar hänsyn till uppsåt eller avsikt med en felaktighet i deklARATIONEN. Inte heller effekterna i form av bortfall av skatteintäkter beaktas. Hela regelverket kring skattetillägg bör därför ses över, så att möjligheterna ökar för Skatteverket att påföra lägre skattetillägg eller att helt avstå från denna sanktion. Någon form av krav på uppsåt eller oaktsamhet bör också införas som ett minimikrav för att skattetillägg ska få påföras.

I motion Sk437 av Holger Gustafsson m.fl. (kd) anförs att skattetillägg som kan påföras juridisk eller fysisk person som lämnar felaktiga deklARATIONSUPPGIFTER kan slå hårt. Inte minst kan mindre företag som har ärliga

uppsåt men som på grund av krångliga skatteregler och avsaknad av anställda som sköter deklarationen ha mycket svårt att fylla i en korrekt deklaration och därför drabbas särskilt hårt. De nuvarande reglerna är oskäliga eftersom det saknas tak. Så kallade subjektiva rekvisit bör införas, vilket innebär att felaktigt inlämnade uppgifter ska ha lämnats in med uppsåt eller oaktsamhet för att kunna dömas till skattetillägg. Nivåerna på skattetilleggens storlek måste också begränsas så att de är proportionerliga.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har i tilläggsdirektiv (dir. 2007:165) till Skatteförfarandeutredningen (Fi 2005:10) givit utredningen i uppdrag att utvärdera och analysera tillämpningen av regelverket för skatte- och tulltillägg efter lagändringarna år 2003. Med utgångspunkt i en sådan genomgång av tillämpningen av reglerna ska utredningen undersöka om det finns skäl att ytterligare justera bestämmelserna om skatte- och tulltillägg i syfte att förstärka rättssäkerhetsaspekterna. Denna del av uppdraget ska utredningen redovisa i ett slutbetänkande senast den 31 maj 2009.

Enligt utskottets mening bör resultatet av Skatteförfarandeutredningens arbete avvaktas. Utskottet avstyrker motionerna.

Inbetalning på fel skattekonto

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om en översyn av de rutiner som tillämpas när skatt av misstag betalas in på fel skattekonto.

Bakgrund

När en person sätter in pengar på sitt skattekonto sker det över Skatteverkets plus- eller bankgiro. För att betalningen ska hamna på rätt skattekonto måste denne vid betalning över Internet ange referensnumret för det skattekonto han eller hon vill att betalningen ska hamna på. Betalar personen med ett förtryckt inbetalningskort måste denne se till att kortet avser rätt person. På de förtryckta inbetalningskort som Skatteverket sänder ut anges referensnumret för den person kortet avser. Om betalning inte görs med förtryckt inbetalningskort måste förutom namn och adress även person- eller organisationsnummer alternativt referensnummer anges. Om inte rätt nummer anges eller om inget nummer alls anges får Skatteverket svårt att reda ut till vilket skattekonto inbetalningen ska hänföras, och beloppet kan då bli för sent bokfört eller hamna i en inbetalningsbalans.

Om inbetalaren angett en annan persons nummer (felinbetalning) än denne avsett gottskrivs inbetalningen det skattekonto som inbetalaren angett. Skatteverket har inte någon möjlighet att kontrollera om inbetalaren

angivit rätt person- eller organisationsnummer alternativt referensnummer. Om en inbetalning bokförts på ett annat skattekonto än som var avsikten på grund av att inbetalaren angett fel referensnummer eller använder fel inbetalningskort står inbetalaren risken för felinbetalningen. Skatteverket kan, om mottagaren av beloppet godkänner att pengarna återbetalas eller omförs och om det finns ett överskott på dennes skattekonto som motsvarar det felinbetalda beloppet, av serviceskäl, återbetala beloppet genom att omföra det till inbetalarens skattekonto. Motsätter sig mottagaren att Skatteverket för om beloppet eller finns det inget överskott att återbetala eller omföra till inbetalaren har inbetalaren en civilrättslig fordran på mottagaren som han kan göra gällande genom att processa i allmän domstol. Skatteverket kan inte på eget initiativ återbetala ett felinbetalat belopp utan bara medverka till att en överenskommelse mellan inbetalaren och mottagaren kommer till stånd.

Motionen

I motion Sk380 av Anna König Jerlmyr (m) anføres att den civilrättsliga huvudregeln för misstagsbetalningar är att det felaktigt betalade beloppet ska återgå. Skatteverkets policy får orimliga ekonomiska konsekvenser för dem som drabbas. Att Skatteverket och andra myndigheter i Sverige saknar tillfredsställande rutiner för att säkerställa rättssäkerheten gentemot medborgare och företagare är oacceptabelt. Regeringen bör se över Skatteverkets rutiner vid misstagsbehandling.

Utskottets ställningstagande

I skattekontosystemet har alla möjlighet att sätta in pengar på sitt eget eller någon annans skattekonto. Det är t.ex. vanligt att företag som sköter bokföringen åt näringsidkare också ombesörjer skatteinbetalningar. Inbetalningarna tas emot av Skatteverket och ska enligt nuvarande regler tillgodoföras det angivna skattekontot utan någon som helst prövning eller ifrågasättande. Härav följer att det vilar ett stort ansvar på den som sköter inbetalningar på skattekonto att ange rätt referensnummer eller personnummer på det skattekonto han vill att inbetalningen ska krediteras.

Enligt utskottets mening utgör möjligheten att fritt och utan föregående prövning från Skatteverkets sida göra insättningar på ett skattekonto en grundläggande förutsättning för skattekontosystemet, och utskottet ser därför inte någon möjlighet att lösa problemet med felinbetalningar genom att utöka Skatteverkets ansvar på området. De rutiner som Skatteverket tillämpar när en felinbetalning väl inträffar är tydliga och öppet redovisade i Skatteverkets handledning för skattebetalning (avsnitt 18.15). Som framgår av den inledande redovisningen kan det i dessa fall, i sista hand, bli frågan om en prövning av Skatteverkets eventuella ansvar i allmän domstol.

Den prövning som blir aktuell när det framställs krav mot Skatteverket på civilrättslig grund är helt beroende av omständigheterna i det enskilda fallet. Skatteverket har behandlat och avslagit sådana anspråk, och frågan om Skatteverkets eventuella återbetalningsansvar kommer att prövas i allmän domstol. Utskottet är inte berett att nu dra några slutsatser av dessa fall utan anser att prövningen i allmän domstol bör avvaktas.

Utskottet avstyrker motionen.

Skatt som inbetalas för sent

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om en förändring av reglerna om kostnadsränta på skatt som betalas för sent.

Bakgrund

Vid för sen inbetalning av skatt tas en kostnadsränta ut enligt särskilda regler. Utgångspunkten är en basränta som fastställs av Skatteverket (för närvarande 1 %). Vidare tillämpas en mellanränta (för närvarande 1,5 %) och en högränta (för närvarande 16 %). Ränta beräknas dagligen på skattekontots saldo.

Motionen

I motion Sk385 av Tommy Waidelich och Christina Axelsson (s) anför motionärerna att statliga myndigheters fasta straffavgifter för försenade betalningar inte är proportionella. De begär ett tillkännagivande om att små företag borde få betala lägre förseningsavgifter och stora företag högre kännbara förseningsavgifter som förhindrar att de använder staten som en bank för att förbättra sin likviditet.

Utskottets ställningstagande

De regler som gäller för uttag av ränta vid för sen inbetalning av skatter och avgifter innebär enligt utskottets mening att en försening kostar mindre om beloppet är litet än om det är stort. Utskottet ser inte någon anledning att förändra dessa regler och avstyrker motionen.

Företrädares ansvar för juridiska personers skatter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om en översyn bestämmelserna om företrädares ansvar för juridiska personers skatter i avvaktan på resultatet av Insolvensutredningens analys.

Bakgrund

En företrädare för en juridisk person kan bli personligen ansvarig för i princip alla skatter och avgifter, inklusive ränta, som påförts den juridiska personens skattekonto. Det personliga ansvaret har sin grund i att

- skatteavdrag inte gjorts,
- en skatt eller avgift enligt skattebetalningslagen inte har betalats,
- oriktiga uppgifter har lämnats till Skatteverket och företaget har fått för mycket moms tillbaka.

De juridiska personer som berörs är främst aktiebolag, men även ekonomiska och ideella föreningar samt stiftelser, konkursbon och utländska juridiska personer som ska betala skatt i Sverige kan omfattas.

Företrädare är vanligtvis den eller de personer som sitter i styrelsen. Även den som utan att vara legal företrädare har haft ett bestämmande inflytande i den juridiska personen kan vara företrädare.

Om företaget inte kan betala skatt eller avgifter i sådan tid att beloppet har kommit in till Skatteverkets konto senast på förfallodagen och inte heller har beviljats anstånd med betalningen, löper företrädaren risk för att personligen bli betalningsansvarig för den juridiska personens skatteskulder. För ett personligt betalningsansvar krävs dock att företrädaren agerat uppsåtligt eller grovt oaktsamt. En betalningsunderlåtelse anses aldrig uppsåtlig eller grovt oaktsam om det senast på förfallodagen vidtagits sådana åtgärder som krävs för att få till stånd en samlad avveckling av skulderna med hänsyn till samtliga borgenärers intressen. Sådana åtgärder kan vara konkursansökan, ansökan om företagsrekonstruktion, eller en betalningsinställelse som följs av ansökan om ackord eller konkurs.

Om det finns särskilda skäl kan företrädaren helt eller delvis befrias från betalningsskyldigheten.

Utredning

Förmånsrätten för skatter och avgifter avskaffades den 1 januari 2004 på förslag av Förmånsrättskommittén i betänkandet Nya förmånsrättsregler (SOU 1999:1). Kommittén föreslog också att förbudet mot återvinning av inbetalda skatter och avgifter skulle avskaffas. Den dåvarande regeringen

valde att inte genomföra detta förslag. Riksdagen uttalade dock att även återvinningsförbudet borde avskaffas och uppdrog åt regeringen att ta fram ett förslag om detta (bet. 2002/03:LU17 och rskr. 2002/03:22).

Härefter har 2007 års insolvensutredning (Ju 2007:05) bl.a. fått i uppdrag att ta fram ett underlag för att avskaffa förbudet mot att i konkurs återvinna betalda skatter och avgifter till konkursboet. Enligt direktiven (dir. 2007:29) kan ett avskaffande av återvinningsförbudet ge upphov till en del följdfrågor. Ett avskaffande av återvinningsförbudet kan innebära att företrädaransvaret aktualiseras i högre grad. Beroende på rättstillämpning kan det också innebära att företrädaransvaret delvis sätts ur spel som medel att komma till rätta med illojala förfaranden. Utredaren ska enligt direktiven analysera konsekvenserna av att återvinningsförbudet avskaffas och föreslå de följdändringar som är motiverade. Insolvensutredningen beräknas avsluta sitt arbete senast den 15 maj 2009.

Motionen

I motion Sk388 av Henrik von Sydow (m) anför motionären att reglerna om företrädaransvar är tveksamma. Staten ges ett skydd som ingen annan gäldenär besitter. Den svenska regleringens stränghet har en negativ effekt för det svenska företagsklimatet och medför också personliga tragedier på det personliga planet när marginalerna blir små och regelverket tillämpas tufft. Aktiebolagslagens ansvarsgenombrott torde räcka som garanti för betalningen av skatter. Då skulle alla borgenärer behandlas lika och rättssäkerheten på skattelagstiftningens område förbättras. Regeringen bör med detta som utgångspunkt se över och ta initiativ till en reformering av företrädaransvaret för juridiska personer i skattelagstiftningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att nu ta ställning i frågan om behovet av förändringar av bestämmelserna om ansvarsgenombrott utan anser att det underlag och den analys som ska tas fram av Insolvensutredningen bör avvaktas. Utskottet avstyrker motionsförslaget om en översyn av reglerna om ansvarsgenombrott.

Kostnader i skattemål

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om förändringar av reglerna om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt med hänvisning till den översyn som Skatteförfarandeutredningen genomför.

Bakgrund

Utgifter för biträde i samband med deklaration eller taxeringsprocess får inte dras av. Sådana utgifter anses inte vara omkostnader i driften utan är mera att hänföra till skyldigheter som åligger alla och envar i samband med taxeringen. Omkostnader i mervärdesskatteprocessen har dock i praxis fått dras av. Till skillnad från utgifter vid inkomsttaxeringen rör det sig här om en skatt som kan påverka bolagets resultat före skatt. Därmed kan det sägas vara en kostnad för driften av företaget.

Kapitalförlustutredningen (SOU 1995:137) övervägde avdragsrätt för kostnader i skattemål och deklaraionshjälp, men fann inte skäl att föreslå en ändring av gällande rätt eftersom det inte är fråga om utgifter för intäkternas förvärvande.

Den som i ett ärende eller mål haft kostnader för ombud eller biträde, utredning eller annat som skäligen behövts för att ta till vara hans rätt har i viss utsträckning rätt till ersättning för kostnaderna, bl.a. i det fall den skattskyldige helt eller delvis vinner bifall till sina yrkanden i ärendet eller målet. En sådan ersättning anses inte vara skattepliktig. Ersättningen kan inte utgå för kostnader för att fullgöra deklaraionskyldigheten eller för eget arbete. Reglerna finns i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

Motionerna

I motion Sk426 av Bengt-Anders Johansson och Finn Bengtsson (m) anfördes att större företag ofta har egen jurist eller skattekunniga medarbetare som kan tillvarata företagets intresse. Kostnaden för att driva skattemål med egen personal är avdragsgill som lön i företagets resultaträkning. Mindre företag har inte samma möjlighet. Det är djupt orättvist att olika skattskyldiga ska behandlas så olika vid tillämpning av samma lagstiftning. Den skattskyldige bör kunna medges avdrag i inkomstdeklarationen för sina kostnader för att tillvarata sina intressen vid skattemål. Detta bör åtminstone medges om Skatteverket inte vinner framgång i sin yrkanden.

I motion 2007/08:Sk323 yrkande 2 av Anne-Marie Pålsson (m) anfördes att det borde vara en självklarhet att en skattskyldig får full täckning för sina kostnader i en skatteprocess. En självklar ordning i ett modernt samhälle vad avser skatteärenden är att den skattskyldige på rimliga ekonomiska villkor kan få Skatteverkets beslut omprövat. Detta minskar först och främst Skatteverkets utrymme för godtycke och ökar rättssäkerheten genom att högre instans kontinuerligt och vid behov fastställer rättsläget i oklara fall. Reglerna för ersättning för processkostnaderna bör ses över.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill påpeka att de nuvarande bestämmelserna om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt innebar en utvidgning av ersättningsmöjligheterna för den enskilde när de fick sin nuvarande utformning den 1 juli 1994. Utskottet har tidigare betonat att principen också bör vara att ersättning ska beviljas en skattskyldig som verkligen har behov av juridisk sakkunskap för att på ett effektivt sätt kunna föra sin talan. Det bör emellertid också beaktas att förvaltningsmyndigheter och förvaltningsdomstolar är skyldiga att självmant införskaffa den utredning som krävs, och att behovet av ombud i ett skattemål därför normalt sett är betydligt mindre än t.ex. i ett tvistemål vid allmän domstol.

Skatteförarandeutredningen (Fi 2005:10) genomför för närvarande en översyn av förfarandereglererna på beskattningsområdet och ska enligt sina direktiv (dir. 2005:129) bl.a. se över lagen om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. En viktig fråga är om ersättning ges till rätt personkrets och för rätt slags kostnader. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2009.

Enligt utskottets mening bör resultatet av Skatteförarandeutredningens arbete avvaktas.

Folkbokföring på viss adress

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om att folkbokföring på viss adress ska kräva fastighetsägarens samtycke.

Bakgrund

Om det kan antas att en person är skyldig att göra anmälan om ändrad bosättning, får Skatteverket förelägga personen att antingen göra en sådan anmälan eller skriftligen eller muntligen lämna de uppgifter som behövs för bedömningen av personens folkbokföring. Skatteverket får även i annat fall förelägga en person att lämna uppgifter som behövs för kontroll av bosättningen enligt folkbokföringslagen. Skatteverket får också förelägga en fastighetsägare eller innehavare av bostadslägenhet, som upplåter en bostad åt någon annan, att uppge till vem bostaden upplåts och om denne med fastighetsägarens eller lägenhetsinnehavarens medgivande upplåter bostaden åt någon annan samt vilka personer som enligt fastighetsägarens eller lägenhetsinnehavarens kännedom bor i fastigheten respektive lägenheten.

Skatteverket kan självmant ta upp en persons folkbokföring till prövning. Ofta torde detta ske sedan någon annan myndighet upplyst skattemyndigheten om att en person använder en annan adress än den som

förekommer i folkbokföringen. Vid prövningen ska förvaltningslagens bestämmelser om bl.a. parters rätt att få del av uppgifter iakttagas (prop. 1990/91:153 s. 139). Skatteverket har alltså en utredningsskyldighet i folkbokföringsärenden och ett allmänt ansvar för att register o.d. är så korrekta som möjligt.

Skatteverket har genomfört en kartläggning av folkbokföringsfelet (Rapport 2006:7). Syftet har varit att få en mer allsidig uppfattning om folkbokföringsfelets utbredning och omfattning och mer kunskap om hur arbetet med att minska folkbokföringsfelet sker på operativ nivå.

Motionen

I motion Sk221 yrkandena 1 och 2 av Eva Flyborg (fp) begärs ett tillkännagivande om att det inte bör vara möjligt att skriva sig hos en annan person utan hans eller hennes samtycke.

Utskottets ställningstagande

Folkbokföringsutredningen (Fi 2007:1) har i uppdrag att göra en allmän översyn av 1991 års folkbokföringslag. Utredaren ska bedöma om bestämmelserna är ändamålsenliga utifrån folkbokföringens uppgifter att fastställa personers bosättning, registrera personuppgifter och förse myndigheter, företag och andra med korrekta och aktuella uppgifter om befolkningen. Om utredaren kommer fram till att vissa bestämmelser inte är ändamålsenliga eller är svåra att tillämpa, ska utredaren lämna förslag till de författningsändringar och andra åtgärder som behövs för att förbättra förutsättningarna för en korrekt och effektiv folkbokföring (dir. 2007:123). Utredningen ska redovisa den allmänna översynen senast den 1 september 2009.

Utskottet har vid sin tidigare behandling av motsvarande motionsförslag ansett att en ordning som innebär en skyldighet för Skatteverket att inhämta en fastighetsägares samtycke innan folkbokföring kan ske kommer att medföra problem vid hanteringen av folkbokföringsärenden. Utskottet har inte ändrat uppfattning i denna del men vill även, när det t.ex. gäller möjligheten att finna andra lösningar på det problem som motionärerna tar upp, hänvisa till Folkbokföringsutredningens översyn.

Utskottet avstyrker motionen.

Personnummer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om att systemet med personnummer ska avskaffas, om att den som flyttar in i Sverige ska få välja bland födelseårets oanvända nummer för att minska belastningen på vissa dagar och om att det ska öppnas en möjlighet att folkbokföra barn utan uppgift om kön i avvaktan på att barnets kön fastställs.

Jämför reservation 5 (mp).

Bakgrund

Alla personer som folkbokförs i Sverige tilldelas ett personnummer som identitetsbeteckning. Den som en gång fått ett personnummer kommer att behålla samma nummer livet ut. Det innebär att personnumret inte ändras vid t.ex. flyttning från eller till Sverige. Personnumret infördes 1947 och då som ett system med födelsetid plus ett tresiffrigt födelsenummer. År 1967 gjordes en ändring som innebar att man införde en kontrollsiffra som fjärde siffra i personnumret.

Personnumret anger dels personens födelsetid, dels ett födelsenummer samt en kontrollsiffra. De enda uppgifter som kan utläsas ur ett personnummer är födelsetid och kön. Könet framgår av näst sista siffran i personnumret och är udda för män och jämn för kvinnor.

Sedan den 1 januari 2000 får en person som inte är eller har varit folkbokförd efter begäran från en myndighet tilldelas ett särskilt nummer, ett s.k. samordningsnummer. Tidigare kunde även dessa personer tilldelas personnummer om det fanns ett uttryckligt författningsstöd. Eftersom identiteten ofta är osäker när det gäller personer som inte är folkbokförda i landet, ansågs det lämpligt att personnummer reserverades för personer som är folkbokförda. Samordningsnummer infördes eftersom risken för personförväxling och behovet av säker kommunikation mellan myndigheter ändå ansågs kräva en enhetlig personbeteckning även beträffande personer som inte är folkbokförda (prop. 1997/98:9 s. 78 f.). Samordningsnumret är konstruerat som ett personnummer men med sifferkombinationer som inte kan förekomma i personnumret på så sätt att siffrorna för dag adderas med 60.

Genom en lagändring den 1 juni 2008 får uppgifter om personer med samordningsnummer, om det inte råder osäkerhet om personernas identitet, ingå i det statliga personadressregistret (Spar). Härigenom har företag och andra privata organisationer fått en möjlighet att genom en enkel registerkontroll verifiera de uppgifter som en person med samordningsnummer lämnar om sin identitet (prop. 2007/08:58, bet. 2007/08:SkU26).

Regeringen har nyligen lämnat ett förslag om att Skatteverket, om det saknas födelsenummer att tilldela för en viss födelsetid, ska få möjlighet att i stället ange en födelsedagen närliggande dag vid fastställande av personnummer. Avsikten är att öka antalet tillgängliga personnummer med bibehållen utformning av personnumret (prop. 2008/09:111 Personnummer och samordningsnummer).

Motionerna

I motion Sk310 av Marianne Watz (m) anför motionären att den personliga sfären och integriteten värnas bäst i en modell med flera system där ett enda nummer inte direkt leder vidare till all information om medborgaren. Personnumret bör avskaffas och ett nytt system införas som värnar den personliga sfären.

I motion Sk343 av Lisbeth Grönfeldt Bergman (m) föreslås att det svenska personnummersystemet ses över grundligt med inriktningen att det ersätts med ett mindre integritetskränkande system som strikt används i myndighetsutövningen, som är svårare att missbruka och mer långsiktigt hållbart.

I motion Sk395 av Hans Wallmark (m) anföras att bristen på personnummer vissa datum kan lösas genom att de som kommer till Sverige får välja bland de personnummer som finns kvar för det aktuella födelseåret.

I motion A402 yrkande 20 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp) anför motionärerna att ett nyfött barn inte kan folkbokföras förrän det har fått ett fastställt kön och att detta förstärker föreställningen om att könsfastställande bör genomföras omedelbart. Motionärerna anser att folkbokföringslagen bör ändras så att en könlös folkbokföring ska kunna göras i väntan på att ett kön fastställts.

Utskottets ställningstagande

Personnumren används inom alla områden i det svenska samhället, både inom den privata och den offentliga sektorn. Personnumret är dels ett hjälpmedel för att kunna identifiera en person, dels ett sökbegrepp i IT-systemen som gör det enklare att utbyta information mellan myndigheter och andra organisationer liksom att bearbeta uppgifter om en person från flera register. Personnumret utgör även en viktig del i statistikframställningar eftersom det är en garant för att rätt uppgift hänförs till rätt person. Utskottet är inte berett att tillstyrka att personnumren avskaffas och avstyrker därför motionerna Sk310 och Sk343.

När det gäller motionsförslaget om en lösning på problemet med bristen på personnummer har regeringen i proposition 2008/09:111 lagt fram ett förslag med en liknande inriktning. Det finns följaktligen inte någon anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen i denna fråga, och utskottet avstyrker därför även motion Sk395.

Möjligheten att snabbt tilldela ett nyfött barn ett personnummer kan ha en praktisk betydelse i vårdsammanhang. Sveriges Kommuner och Landsting arbetar därför tillsammans med Skatteverket i ett projekt för att införa en lösning som tilldelar nyfödda barn ett personnummer inom 60 sekunder från födseln. Detta sker via en knutpunkt i vårdens landsomfattande IT-nät som kopplar journalsystemen till Skatteverkets nya personnummertjänst. Det nya systemet kommer att finnas i skarp drift från senhösten 2009. Ett problem i sammanhanget skulle kunna vara de fall då barnets kön inte kan bestämmas direkt. En möjlig lösning för dessa fall skulle vara att helt slopa personnumrets koppling till kön. Detta alternativ har redan övervägts av Folkbokföringsutredningen som ett led i arbetet att finna ett sätt att skapa utrymme för fler nummer. Detta alternativ har inte ansetts framkomligt, och härvid har bl.a. konstaterats att det är ett krav att all individbaserad statistik ska kunna redovisas uppdelad på kön. Att ta bort uppgiften om kön skulle innebära nackdelar för statistik och forskning.

Som framgår av det anförda har personnumrens utformning och hantering en stor praktisk betydelse i olika sammanhang. När det gäller önskemålet om en möjlighet till könlös folkbokföring för att motverka föreställningen om att kön är något som måste fastställas snabbt, är utskottet inte berett att lägga detta till grund för ett tillkännagivande om ett behov av förändringar av reglerna. Utskottet utgår ifrån att det praktiska behovet att snabbt tilldela en säker identitet även i det tiotal fall per år som berörs kommer att kunna lösas på ett praktiskt sätt och att frågan om en regelförändring annars kommer att väckas av de berörda om det visar sig att så inte är fallet. Utskottet avstyrker motion A402 yrkande 20.

Registreringsnummer för enskild firma

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om ett särskilt registreringsnummer för näringsidkare med enskild firma.

Bakgrund

Enskilda näringsidkare måste i dag använda sitt personnummer som identitetsbeteckning för sin näringsverksamhet. I 11 kap. 5 § mervärdesskattelagen (1994:200) föreskrivs att en skattskyldig ska ange sitt registreringsnummer till mervärdesskatt på sina fakturor och jämförliga handlingar, och registreringsnumret för mervärdesskatt är konstruerat utifrån person- eller organisationsnumret med vissa tillägg. Även då den skattskyldige inte är registrerad ska fakturan innehålla person- eller organisationsnummer om det finns ett sådant och annars en likvärdig uppgift. Andra företagsformer såsom aktiebolag och handelsbolag tilldelas särskilda organisationsnummer som inte är identiska med ägarens personnummer.

Ett förslag om att tilldela näringsidkare ett särskilt företagsnummer lades fram i betänkandet Personnummer – Integritet och effektivitet (SOU 1994:63). Ett sådant företagsnummer skulle enligt utredningsförslaget kunna användas i stället för personnummer i olika sammanhang, t.ex. i faktura som utfärdas enligt mervärdesskattebestämmelserna. Personnummerutredningens förslag fick delvis ett kraftigt negativt remissutfall, och regeringen lade aldrig fram något förslag på grundval av utredningsbetänkandet (se prop. 1994/95:100 bil. 3.1 s. 91).

Riksdagen har tidigare avslagit en motion om ett särskilt momsregistreringsnummer för den som driver enskild firma (bet. 2001/02:SkU18).

Motionen

I motion Sk270 av Karin Nilsson och Jörgen Johansson (c) föreslår motionärerna att det öppnas en möjlighet att använda ett personneutralt organisationsnummer när enskild firma registreras.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill erinra om att ett förslag liknande det som motionärerna nu för fram tidigare har presenterats i ett utredningsbetänkande som dock, efter negativt remissutfall, inte ledde fram till någon proposition. Invändningarna gick i huvudsak ut på att integritetsaspekterna och klagomålen över personnummeranvändningen i detta sammanhang överdrivits, att ett system med dubbellagring av identiteter skulle ställa sig kostsamt och krångligt både att införa och hålla i drift samt att även andra register skulle påverkas. Dessa invändningar är alltså relevanta.

Det bör också framhållas att användningen av ett personneutralt nummer inte utgör någon garanti för att den som bedriver näringsverksamhet under enskild firma kan förbli anonym. Kopplingen mellan ett neutralt organisationsnummer och personnumret kommer att behöva redovisas i många olika sammanhang, inte bara vid kontakter med myndigheter, utan också gentemot banker, viktiga kunder, leverantörer m.fl. Detta gör att uppgiften om vem som står bakom en firma ändå knappast kommer att kunna döljas.

Utskottet är med hänsyn härtill inte berett att tillstyrka att näringsidkare får använda ett särskilt organisationsnummer vid registrering av enskild firma och avstyrker därför motionen.

Folkbokföring av barn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om att barn som växer upp i dubbelt boende ska kunna ha dubbel folkbokföringsadress.

Bakgrund

Barn som har dubbel bosättning, därför att föräldrarna inte bor tillsammans, folkbokförs enligt samma regler som gäller för vuxna personer. Föräldrarna kan inte själva – t.ex. genom avtal om underhåll – bestämma var barnet ska vara folkbokfört.

Ett barn som har dubbel bosättning genom att vistas omväxlande hos båda sina föräldrar ska anses ha sitt egentliga hemvist hos den förälder där det tillbringar flest nätter. Så länge en förälder bor kvar i den ursprungliga bostaden bör det förhållandet att barnet tillbringar en natt mer i veckan hos den andra föräldern inte medföra ändrad bosättning.

När båda föräldrarna flyttat från den ursprungliga bostaden måste en ny bedömning ske av var den övervägande delen av dygnsvilorna tillbringas. Med ursprunglig bostad menas den bostad där familjen senast var folkbokförd tillsammans. Ett barns folkbokföring kan inte enbart ändras på grund av att föräldrarna är överens om var barnet ska vara folkbokfört eller att tingsrätten har bestämt att barnet ska vara stadigvarande bosatt hos en förälder, utan hänsyn tas till den faktiska bosättningen.

Motionerna

I motion Sk386 av Emma Henriksson (kd) anför motionären att barn som växer upp i dubbelt boende på grund av att föräldrarna lever åtskilda är skrivna på en av föräldrarnas adresser och att detta kan få konsekvenser för vilka rättigheter barnen har i förhållande till kommunens välfärdstjänster rörande exempelvis skolgång, fritidssysselsättning, rätt till skolskjuts m.m. För barn som växer upp i dubbelt boende med samma vistelsetid i båda hemmen bör därför möjligheten att ha dubbel folkbokföringsadress utredas.

Utskottets ställningstagande

Folkbokföringsutredningen (Fi 2007:11) har bl.a. i uppdrag (dir. 2007:123 och dir. 2008:56) att särskilt se över reglerna om folkbokföring av barn med dubbel bosättning. Kommer utredaren vid sin översyn fram till att reglerna inte är ändamålsenliga eller är bristfälliga i något avseende, ska förslag lämnas till författningsändringar eller andra åtgärder som bättre kan tillgodose samhällets behov av information om barnens faktiska boende. Utredaren ska bedöma och redovisa vilka konsekvenser förslagen får för barnen. Om utredaren föreslår ändrade regler för folkbokföring av barn, ska även konsekvenser i lagstiftning med koppling till folkbokföringslagen redovisas. Utredningen beräknas avsluta sitt arbete senast den 1 september 2009.

Utskottet anser att resultatet av utredningens översyn bör avvaktas och avstyrker därför motion Sk386.

Skyddet för personuppgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om tillkännagivanden till regeringen om behovet av åtgärder för att förstärka skyddet för dem som har behov av ett skydd för sina personuppgifter och hänvisar till det arbete som bedrivs i syfte att ytterligare säkra hanteringen av skyddade personuppgifter och underlätta för den som befinner sig i en våldsutsatt situation.

Jämför särskilt yttrande 2 (s, v, mp).

Bakgrund

Uppgifter som registreras i folkbokföringen är som regel offentliga (7 kap. 15 § sekretesslagen). Sekretess gäller hos alla myndigheter om det av särskild anledning kan antas att den enskilde, eller någon närstående, kan lida skada eller men om uppgifter om personen lämnas ut.

I de fall man på förhand kan misstänka att utlämnande av uppgifter om en person kan förorsaka personföljelse eller annan skada kan sekretessmarkering i folkbokföringsregistren tillgripas som en första skyddsåtgärd. Markeringen anger att särskild försiktighet bör iaktas vid bedömningen av om uppgifter om personen i fråga bör lämnas ut, eftersom uppgifterna kan omfattas av sekretess. Sekretessmarkering är alltså avsedd att ge myndigheterna en varningssignal inför uppgifter som normalt lämnas ut utan särskild sekretessprövning. Förfarandet med sekretessmarkering är inte lagreglerat. Förfarandet har dock använts inom folkbokföringen under många år, och skatteförvaltningen har utarbetat särskilda rutiner för systemet. JO har också accepterat förfarandet. Omprövning av sekretessmarkeringen sker i regel varje år. Den skyddade personen ska då redogöra för de aktuella förhållandena, varvid det prövas om skyddet ska vara kvar.

Ett annat sätt att skydda personuppgifter i folkbokföringen är att genom beslut om s.k. kvarskrivning (16 § folkbokföringslagen) medge en person som flyttar att vara folkbokförd på den gamla folkbokföringsadressen om personen av särskilda skäl kan antas bli utsatt för brott, förföljelse eller allvarliga trakasserier på annat sätt. Kvarskrivning kan endast ske efter ansökan från den enskilde och får endast medges om den enskildes behov av skydd inte kan tillgodoses genom besöksförbud eller på annat sätt. Kvarskrivning får även avse den utsatta personens medflyttande familj. Kvarskrivning får medges för högst tre år i taget. Kvarskrivning kombineras ofta med sekretessmarkering.

Bestämmelser om fingerade personuppgifter infördes den 1 juli 1991 och regleras i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter. Enligt lagen kan en folkbokförd person som riskerar att bli utsatt för allvarlig brottslighet som riktar sig mot hans liv, hälsa eller frihet medges att använda andra personuppgifter om sig själv än de verkliga (fingerade personuppgif-

ter). Det krävs också att personen inte kan ges tillräckligt skydd genom kvarskrivning eller på annat sätt. Huvudregeln är att medgivandet gäller för obegränsad tid, men det får begränsas till viss tid. Ett medgivande att använda fingerade personuppgifter får även ges åt en familjemedlem som varaktigt bor tillsammans med den person som riskerar att bli utsatt för allvarlig brottslighet. Medgivande lämnas av Stockholms tingsrätt efter ansökan hos Rikspolisstyrelsen.

När det gäller skyddet för vittnen har riksdagen under år 2006 infört en ny bestämmelse i polislagen som innebär att särskilt personsäkerhetsarbete får bedrivas beträffande vittnen och andra hotade personer och att föreskrifter om ett sådant säkerhetsarbete får meddelas av regeringen. Särskilt personsäkerhetsarbete är avsett att bedrivas av bl.a. polisen för att skydda i första hand personer som lämnar uppgifter i samband med utredningar om allvarlig brottslighet. Inom ramen för detta arbete är tanken att staten ska kunna betala ut ersättning till den som omfattas av säkerhetsåtgärder. Sekretess gäller för uppgifter som hänför sig till verksamhet som avser särskilt personsäkerhetsarbete och för uppgifter om enskilda personliga förhållanden som kan hänföras till en sådan verksamhet.

Skatteverket har i samråd med Centrala studiestödsnämnden, Datainspektionen, Domstolsverket, Högskoleverket, Kriminalvårdsverket, Carelink/Nis (nätverk för informationssäkerhet, Region Skåne och Landstinget Kalmar), Riksförsäkringsverket, Rikspolisstyrelsen, Skatteverket, Socialstyrelsen, Svenska Kommunförbundet och Vägverket utarbetat en vägledning för hantering av sekretessmarkerade personuppgifter i offentlig förvaltning. Vägledningen skapades år 2004 och finns på Skatteverkets hemsida.

Skatteutskottet har under våren 2008 genomfört ett seminarium där folkbokföringslagens regler om skyddad identitet och de våldsutsattas situation belysts av inbjudna deltagare från Skatteverket, Riksorganisationen för kvinnojourer, Sveriges Kvinnojourers Riksförbund, Brottsofferjourernas riksförbund, Rikspolisstyrelsen, Datainspektionen, Brottsoffermyndigheten och Sveriges Kommuner och Landsting. Seminariet genomfördes som ett led i Europarådets kampanj mot våld i nära relationer. Syftet med kampanjen var bl.a. att skapa medvetenhet om att våld mot kvinnor är ett brott mot mänskliga rättigheter. Seminariet har dokumenterats i betänkande 2007/08: SkU26 Samordningsnummer och anmälan av dödfödd m.m.

Motionerna

I motion Sk319 av Hans Hoff (s) anför motionären att förhållandena kring skyddad identitet trots goda intentioner inte är tillräckliga, och i förlängningen hotar detta att urholka förtroendet för rättssamhället. Redan steget att ansöka om någon av de åtgärder som ger ett visst skydd mot trakasserier, hot och våld innebär ett stort ingrepp i den personliga friheten. Till och med något så odramatiskt som att gå med i en bokklubb innebär för den förföljda med "skyddad identitet" att risken att hittas ökar. Dessutom

försvåras kontakten med myndigheterna då endast ett fåtal tjänstemän har tillgång till personuppgifterna. Det är oerhört viktigt att utsatta kvinnor och vittnen kan skyddas.

I motion Ju253 yrkandena 11 och 12 av Carina Hägg (s) anförts att personuppgifterna har en viktig funktion i det svenska samhället och måste uppges i många olika sammanhang. Det inträffar att personuppgifterna röjs, vilket drabbar den kvinna som t.ex. vill bryta kontakten med en man som utsätter henne för hot och våld. Antalet kvinnor som flyr utomlands och bakgrunden till att de flyr bör utredas.

I motion Sk392 av Inger René och Marietta de Pourbaix-Lundin (m) anför motionärerna att lagstiftningen och dess tillämpning i sin helhet bör ses över ytterligare. Det är mycket viktigt att reglerna om skyddad identitet för våldsutsatta kvinnor har en ändamålsenlig utformning och att de används på ett sätt som gör att personer med skyddad identitet kan känna sig helt säkra.

I motion So366 yrkande 3 av Stefan Tornberg och Anders Åkesson (c) anförts att de kvinnor och barn som tvingas leva med någon form av skyddade personuppgifter är i en mycket svår situation, och det har presenterats ett antal förslag för att förbättra dessa kvinnors och barns livssituation betydligt. Det handlar bl.a. om att särskilda skyddshandläggare utses för dessa kvinnor och barn, ökad delaktighet från de utsatta i riskbedömningarna och en ökad kunskap om problematiken hos de myndigheter som kvinnor och barn med skyddade personuppgifter kan komma i kontakt med.

Utskottets ställningstagande

Folkbokföringsutredningen har i uppdrag (dir. 2007:123) att särskilt utreda om det är lämpligt att införa en författningsreglering av s.k. sekretessmarkering av uppgifter i folkbokföringsdatabasen. Vidare ska det utredas hur sekretessmarkerade uppgifter hanteras vid överföring från folkbokföringsdatabasen till andra myndigheter.

Skatteverket har i enlighet med ett regeringsuppdrag utrett förutsättningarna för att effektivisera tillhandahållandet av folkbokföringsuppgifter i samhället genom att göra uppgifterna i Skatteverkets folkbokföringsdatabas direkt åtkomliga för myndigheter och andra samhällsaktörer. Uppdraget har genomförts i samverkan med Centrala studiestödsnämnden, Domstolsverket, Försäkringskassan, Kronofogdemyndigheten, Lantmäteriet, Migrationsverket, Rikspolisstyrelsen, Statistiska centralbyrån, Verket för förvaltningsutveckling och Vägverket. Skatteverket ska utveckla och tillhandahålla en IT-tjänst som ska göra det möjligt för myndigheter att på frivillig basis underrätta Skatteverket då myndigheterna har uppgifter om en person som inte stämmer överens med de uppgifter som finns registrerade om personen i folkbokföringsdatabasen. Detta ger ett bättre skydd för personer med sekretesskydd eftersom information om dessa personer inte längre lagras i de enskilda myndigheternas interna register.

Stalkningsutredningen har i betänkandet (SOU 2008:81) Stalkning – ett allvarligt brott föreslagit att ett nytt brott, olaga förföljelse, införs. Förslaget innebär en möjlighet att sammantaget beakta att kriminella gärningar begåtts inom ramen för en systematisk förföljelse. Den som gör sig skyldig till olaga förföljelse kan dömas till fängelse i högst två år. För grova fall föreslås straffet vara fängelse lägst sex månader och högst fyra år. Utredningen föreslår också att den nuvarande lagen om besöksförbud ska ersättas av en ny lag om kontaktförbud. Ett kontaktförbud ska kunna förenas med elektronisk övervakning. Enligt utredningen bör det vidare bli lättare att få fingerade personuppgifter än vad det är i dag. En annan åtgärd som utredningen föreslår är att det ska finnas utbildade skyddshandläggare för brottsoffer tillgängliga i samtliga kommuner. Stalkningsutredningen anser att möjligheten till sekretessmarkering bör lagregleras och har lämnat över denna fråga till Folkbokföringsutredningen.

Det är enligt utskottets uppfattning mycket viktigt att reglerna om skydd för folkbokföringens uppgifter om våldsutsatta personer har en ändamålsenlig utformning och att de tillämpas på ett sätt som gör att personer som tvingas begära skydd kan känna sig trygga. Redan åtgärden att begära skydd för sina folkbokföringsuppgifter innebär att den våldsutsatte tar på sig inskränkningar i sin och familjens personliga frihet som normalt sett skulle betraktas som helt oacceptabla. En förutsättning för kvarskrivning är t.ex. att den utsatte genomför en flyttning där alla band med den tidigare adressen klipps av. Utöver de praktiska problemen vid alla former av externa kontakter bidrar risken för upptäckt till att den utsatte befinner sig i en mycket svår stressituation.

Det finns enligt utskottets mening anledning att understryka att det skydd som kan erbjudas för uppgifter inom folkbokföringen måste ses som en ren nödåtgärd. Det är därför viktigt att åtgärder vidtas också inom andra områden.

Regeringen har i skrivelse 2007/08:39 Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer redogjort för sin syn på hur mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer ska bekämpas och redovisar i skrivelsen huvuddragen i arbetet för att bekämpa detta våld under mandatperioden. I betänkande 2007/08:JuSoU1 konstaterar sammansatta justitie- och socialutskottet att åtgärderna i regeringens handlingsplan utgör en kraftfull höjning av de konkreta insatserna inom en lång rad samhällsområden för att bekämpa våld i nära relationer. Utskottet anför att de insatser som presenteras i handlingsplanen kommer att leda till en varaktigt höjd ambitionsnivå i kampen mot våldet.

Europarådets kampanj mot våld i nära relationer pågick t.o.m. mars 2008. Syftet med kampanjen var bl.a. att skapa medvetenhet om att våld mot kvinnor är ett brott mot mänskliga rättigheter. Ett antal aktiviteter för att informera om kampanjen genomfördes i riksdagen. Skatteutskottet anordnade inom ramen för Europarådets kampanj mot våld i nära relationer ett

seminarium där folkbokföringslagens regler om skyddad identitet och de våldsutsattas situation belystes av inbjudna deltagare från Skatteverket, Riksorganisationen för kvinnojourer, Sveriges Kvinnojourers Riksförbund, Brottsofferjourernas riksförbund, Rikspolisstyrelsen, Datainspektionen, Brottsoffermyndigheten och Sveriges Kommuner och Landsting.

Mot bakgrund av de insatser som regeringen och de berörda myndigheterna gör, och det arbete som bedrivs i syfte att ytterligare säkra hanteringen av skyddade personuppgifter och underlätta för den som befinner sig i en våldsutsatt situation, ser utskottet inte någon anledning att tillstyrka motionsförslagen om olika tillkännagivanden till regeringen på detta område. Utskottet avstyrker de aktuella motionerna.

Användning av folkbokföringsuppgifter i forskning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om hur folkbokföringsuppgifter bör förvaras och göras tillgängliga för forskning m.m.

Bakgrund

I samband med att ansvaret för folkbokföringen överfördes från Svenska kyrkan till skatteförvaltningen år 1991 förordade Organisationskommittén för folkbokföringen i sitt delbetänkande Lag om folkbokföringsregister m.m. (SOU 1990:18) att längder skulle framställas för bl.a. forskningsändamål. Riksarkivet och det dåvarande Riksskatteverket har gemensamt redovisat vilka längdrapporter som de anser bör vara tillgängliga för arkivmyndigheterna med direktåtkomst mot folkbokföringsdatabasen (Utredningen om uttag av längder ur folkbokföringssystemet, 2002-06-24).

I oktober 2003 tillsatte regeringen en särskild utredare för att undersöka arkivmyndigheternas behandling av folkbokföringsuppgifter. I uppdraget ingick att analysera i vilken omfattning det mot bakgrund av vikten av att skydda den personliga integriteten är önskvärt att tillgängligheten till folkbokföringsuppgifter ökar, samt att föreslå nödvändig författningsreglering. En avvägning skulle göras mellan å ena sidan intresset av skydd för enskildas personliga integritet och å andra sidan intresset av effektivitet och tillgänglighet. I betänkandet Folkbokföringsuppgifter hos arkivmyndigheterna (SOU 2004:106) föreslog utredaren att de grundläggande principerna för behandling av personuppgifter i arkivmyndigheternas verksamhet med folkbokföringsuppgifter ska regleras i lag.

Motionerna

I motion Sk236 av Sven Bergström och Kenneth Johansson (c) anförs att det finns ett behov av att snarast förbättra innehållet i och det långsiktiga bevarandet av folkbokföringen i Sverige.

I motion Sk260 yrkandena 1 och 2 av Gunvor G Ericson m.fl. (mp) anförs att det är viktigt att förvaringen av folkbokföringsuppgifter säkras så att kommande generationers släktforskare har möjlighet att följa individer i vår tid. Företrädare för släkt- och hembygdsforskarrörelserna bör inbjudas att delta i utredningar och referensgrupper kring folkbokföringen.

Utskottets ställningstagande

När det gäller arkivmyndigheternas tillgång till nyare folkbokföringsuppgifter har formerna varit föremål för en gemensam beredning av det dåvarande Riksskatteverket och Riksarkivet. Vidare har frågor om sekretess m.m. utretts i betänkandet Folkbokföringsuppgifter hos arkivmyndigheterna (SOU 2004:106), och utredaren föreslår att de grundläggande principerna för behandling av personuppgifter hos arkivmyndigheterna ska regleras i lag.

Av ett frågesvar från finansminister Anders Borg framgår att folkbokföringsdatabasen för närvarande och inom överskådlig framtid innehåller all information som registrerats om befolkningen sedan Skatteverket tog över folkbokföringen och att frågan hur dessa uppgifter ska sammanställas och utnyttjas i forskningshänseende bereds med målet att möjligheterna att söka fram information inte ska försämrats utan tvärtom väsentligt förbättras.

Utskottet ser inte någon anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen om behovet av att säkra förvaringen av folkbokföringsdata och är inte berett att lägga synpunkter på vilka som bör inbjudas att delta i olika utredningar och referensgrupper kring folkbokföringen. Utskottet avstyrker motionerna.

Statens personadressregister

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om ett tillkännagivande om att driften av Statens personadressregister bör upphandlas.

Bakgrund

Spar bildades för 30 år sedan på Datainspektionens initiativ för att begränsa möjligheterna för myndigheter och enskilda att med hjälp av dåtidens nya teknik, s.k. automatisk databehandling (ADB), föra omfattande

personregister. Ett statligt befolkningsregister med monopolliknande ställning och under betryggande kontroll ansågs bättre från integritetssynpunkt än ett flertal offentliga och privata personregister.

Spar-utredningen föreslog i betänkandet Personuppgifter för samhällets behov (SOU 2005:61) att det fortsatt ska vara ett prioriterat statligt åtagande att tillhandahålla grundläggande befolkningsinformation till samhällets aktörer och att det statliga åtagandet lämpligen bör fullgöras av Skatteverket. Ett minimikrav bör vara att Skatteverket i egen regi kan möta den offentliga sektorns befogade önskemål om effektivitet och service. I övrigt bör utgångspunkten vara att renodla myndighetsuppgiften och följa intentionerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG av den 17 november 2003 om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (PSI-direktivet). Det innebär att Skatteverket, enligt utredningens uppfattning, i egen regi bör tillhandahålla bastjänster motsvarande en viss grundnivå, medan vidareutveckling av tjänster, individuellt anpassad teknik och aktiv försäljning av befolkningsinformation m.m. bör överlåtas på marknaden och konkurrensutsättas.

Motion

I motion Sk377 av Björn Leivik (m) anför motionären att Spar är ett utmärkt register som nyttjas av ett stort antal företag och organisationer men att man kan ifrågasätta beslutet att överlåta driften till ett på marknaden verksamt företag utan föregående upphandling. Att ha "monopol" på försäljning av uppgifter i registret innebär att ha en särställning och att staten har små eller inga möjligheter att påverka avgifterna för användarna. Motionären föreslår att driften av Spar handlas upp i vanlig ordning.

Utskottets ställningstagande

Skatteverket har den 1 januari 2009 tagit över ansvaret för Spar-verksamheten. En principöverenskommelse har träffats med Infodata AB om att fortsätta sköta driften under en övergångsperiod om 18 månader. Avsikten är att perioden ska användas för upphandling av driften. Något tillkännagivande om att driften av Spar bör upphandlas behövs således inte. Utskottet avstyrker motionen.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Skatte- och avgiftskontroll m.m., punkt 1 (s, v)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s) och Hans Olsson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2008/09:Sk501 yrkande 6, 2008/09:Ju379 yrkandena 35–38, 2008/09:N431 yrkandena 10 och 12–14, 2008/09:N435 yrkande 7 och 2008/09:A345 yrkande 7, bifaller delvis motionerna 2008/09:Sk329, 2008/09:Sk331, 2008/09:Sk332, 2008/09:Sk333 yrkandena 2 och 4–7, 2008/09:Sk351 yrkandena 1–3, 2008/09:Sk358, 2008/09:Sk362 yrkandena 1–4, 2008/09:Sk365, 2008/09:Sk371 yrkandena 1–3, 5, 7 och 9, 2008/09:Sk409, 2008/09:Sk452 yrkandena 1 och 2, 2008/09:Sk483, 2008/09:Sk484, 2008/09:Sk491, 2008/09:Sk504, 2008/09:So522 yrkande 2 och 2008/09:A345 yrkande 1 och avslår motion 2008/09:Sk451.

Ställningstagande

En välfärd som i hög grad finansieras med hjälp av skatter bygger på att medborgare och företag uppfyller sina skyldigheter och redovisar och betalar skatt på ett korrekt sätt. Skattefusk skapar orättvisa, snedvrider konkurrensen och leder till att skattesystemets och välfärdsstatens legitimitet försvagas. Att vissa undviker att betala in skatt innebär att skattebördan ökar för andra. Om medborgarna misstänker att inte alla solidariskt bidrar till finansieringen av den offentliga sektorn urholkas tilltron till välfärdsstaten och skattesystemet.

För att skattemoralen ska vara hög krävs att skattebetalarna litar på att alla bidrar solidariskt och att de upplever att de verksamheter som finansieras med skatter bedrivs på ett rationellt och effektivt sätt. Det måste också finnas en beredskap att justera skattereglerna om det uppkommer höga marginaleffekter eller andra oönskade effekter.

Skattesystemet måste vara enkelt att förstå, och det måste vara enkelt att redovisa och betala skatt på ett korrekt sätt. Möjligheterna till skatteplanering bör vara små. Skatterna bör därför vara så likformiga som möjligt med få undantag och särregler.

Reglerna bör också medverka till att det är attraktivt att redovisa och betala skatt på ett korrekt sätt, t.ex. genom sambandet mellan taxerad inkomst och ersättning i socialförsäkringarna. Det är också viktigt att skattemyndigheter, tull och rättsväsende har resurser och möjligheter att kontrollera att reglerna följs. Detta kan löna sig direkt genom att leda till minskat skattebortfall.

Kampen mot skattefusk handlar också om att skapa rättvisa villkor för företagen. Det är få saker som upplevs så orättvist för ett företag som att ha blivit utslaget från marknaden av en konkurrent som inte betalar sina skatter och avgifter. Rättvisa regler som följs av alla är viktigt för en fungerande marknadsekonomi.

Skatteverket har uppskattat att det varje år betalas in ungefär 133 miljarder kronor för lite i skatt. Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket har konstaterat att kopplingen mellan den organiserade brottsligheten och allvarlig ekonomisk brottslighet växer. Den svarta sektorn har tydliga inslag av organiserad brottslighet. Flera kriminella sammanslutningar ägnar sig åt att förmedla och sälja svart arbetskraft, bl.a. inom bygg-, städ-, transport- och tvätteribranscherna.

Vi menar att regeringen är passiv i frågor om skattefusk och allvarlig ekonomisk brottslighet. Ett flertal åtgärder behöver genomföras för att komma till rätta med skattebortfallet.

Beslutet att införa ett krav på certifierade kassaregister går i rätt riktning men behöver kompletteras och följas upp. Kassaregister bör omcertifieras vid ägarbyte för att ansvarförhållanden ska vara tydliga och därigenom även skydda köparen mot eventuella problem som har uppstått under den tid då säljaren varit ansvarig. Det är vidare önskvärt att kassaregistret ska genomgå en teknisk kontroll före avyttring. Detta för att fånga upp felaktiga kassaregister som senare kan komma att användas. Kortläsare ska integreras i kassaregistret för att öka tillförlitligheten i kontrollen. Enligt regeringen är en tredjedel av kortläsarna i dag fristående. De förändringar som vi föreslår måste följas av pengar till de små näringsidkarna. Ett sådant särskilt stöd bör i enlighet med den tidigare regeringens planer betalas ut under en treårsperiod.

En utvärdering bör genomföras kring de grupper som undantas från kravet på kassaregister. Det handlar om verksamheter där omfattningen av försäljningen är obetydlig: torg- och marknadshandel, taxitrafik, distans- och hemförsäljning samt varu- och spelautomater. Lagen om kassaregister syftar till att skydda seriösa företagare från illojal konkurrens. En utvärdering skulle ta sikte på om lagens syfte uppnås för de undantagna grupperna utan stöd från denna lagstiftning. Det handlar om konkurrensen mellan de undantagna grupperna och kassaregisterpliktiga företagare samt om konkur-

rensen inom grupperna själva. Skulle en sådan utvärdering visa att undantaget utnyttjats för illojal konkurrens och svart verksamhet bör regeringen återkomma med förslag för att komma till rätta med problemet.

Systemet med personalliggare och oannonserade kontroller för restauranger och frisörer är framgångsrikt. Det har visat sig att åtgärderna blivit ett bra verktyg för att pressa tillbaka den ekonomiska brottsligheten, och det finns mycket starka skäl som talar för att kravet på personalliggare bör utökas till att omfatta fler branscher än i dag. Inom bryggbranschen har både fackliga organisationer och arbetsgivarorganisationer agerat gemensamt för att få till stånd ett liknande system där uppdragsgivare är skyldiga att föra närvaroförteckning över alla som vistas på byggarbetsplatsen. Först på tur vid en utvidgning står bygg-, taxi- och tvätteribranscherna.

Företagen redovisar i dag sina skatter och avgifter i en klumpsumma månadsvis. Av denna redovisning framgår inte hur många anställda som inbetalningen avser. Oseriösa aktörer kan upprätthålla en legitim fasad genom att sköta sina inbetalningar men på en felaktig nivå. Vi anser att arbetsgivare ska lämna uppgift om lön och skatteavdrag på arbetstagarnivå till Skatteverket varje månad (månadsuppgift).

Huvudentreprenörer ska ytterst göras ansvariga för underentreprenörernas skatte- och arbetsgivaravgiftsinbetalning, dvs. blir betalningsskyldig om skatt och arbetsgivaravgifter inte erlagts. Huvudentreprenören ska av underentreprenören få nödvändiga uppgifter om detta, och om underlagen inte tillhandahålls ges huvudentreprenören rätt att göra ett entreprenadavdrag med 30 % av fakturakostnaden exklusive moms. Entreprenadavdraget ska i princip täcka den preliminärskatt och de arbetsgivaravgifter som ska betalas på lönekostnaderna.

Det internationella skattefusket handlar ofta om invecklade transaktioner och komplicerade juridiska upplägg i syfte att försvåra skattekontrollen. Det ställer krav på att det finns hög kompetens att kunna utföra ofta omfattande utredningsarbeten. För att klara de arbetsuppgifterna och kunna förbättra den internationella skattekontrollen bör Skatteverket få ökade resurser för att arbeta mot den organiserade brottsligheten och internationellt skatteundandragande. Enligt Skatteverket handlar det om ca 46 miljarder kronor som undanhålls staten varje år på det internationella området.

Den globala skatteflykten, företags och rika enskildas flykt undan beskattning till olika skatteparadis, ofta öar med bakgrund i det brittiska kolonialväldet, är ett internationellt problem. Olika brevlådeföretag eller finansiella offshoreföretag (OFC) organiserar en skatteflykt som dränerar stater med en utbyggd välfärd på skatteinkomster från företag och rika personer. Det är pengar som inte heller kommer fattiga invånare i skatteparadisen till del. Det finns beräkningar på att ofattbara 11 300 miljarder dollar är placerade i skatteparadisen.

Stater i Europa som deltar i att gömma undan pengar från beskattning bör sättas under press. Skatteparadisen i Europa och världen bidrar också till att olika brottsorganisationer lätt kan gömma pengar och därmed finan-

siera sitt våldsutövande och annan kriminell verksamhet. Inom EU och OECD måste kraftfulla initiativ tas för att denna skatteflykt ska upphöra. Nordiska rådet bedriver ett intressant projekt för att få till stånd skatteavtal med flera skatteparadis.

Under Sveriges ordförandeskap i EU bör ekobrott och skattefusk vara en viktig punkt på agendan. Gemensamma problem som skatteparadis, uppgiftsutlämning från enskilda stater och andra internationella skattefrågor bör hanteras.

Sparanddirektivet innebär att privatpersoners ränteinkomster ska beskattas i de länder där personen är bosatt och inte där pengarna är placerade. I dag omfattas dock inte alla länder i EU av informationsutbytet och inte heller alla juridiska personer. Sparanddirektivets informationsplikt bör omfatta samtliga stater inom EU och även gälla för juridiska personer.

Vad som ovan anförs om åtgärder för att förbättra den internationella skattekontrollen bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. F-skatt, punkt 2 (s, v, mp)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Helena Leander (mp) och Hans Olsson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2008/09:Sk333 yrkande 8, 2008/09:Sk371 yrkande 4 och 2008/09:Sk492 samt avslår motion 2008/09:Sk488.

Ställningstagande

Riksdagen har under hösten 2008 fattat beslut om en förändring av gränsdragningen mellan tjänst och näringsverksamhet (prop. 2008/09:62, bet. 2008/09:SkU18).

Trots att översynen av kraven för F-skattsedel visade att F-skattereglerna inte är något problem valde regeringen att lägga fram ett förslag som öppnar för att den som enbart hyr ut sin arbetskraft till kortare uppdrag hos flera olika uppdragsgivare ska kunna anses bedriva näringsverksamhet. På detta sätt kan t.o.m. barnvakter ”förädlas” till näringsidkare.

Vi anser att de nya reglerna äventyrar den arbetsrättsliga gränsdragningen mellan arbetstagare och uppdragstagare. Varje förändring i skatterättsens gränsdragningar riskerar att smitta av sig på arbetsrätten. Det faktum att en person har beviljats F-skattsedel kan påverka bedömningen hos en domstol eller myndighet som ska avgöra huruvida personen är att anse

som arbetstagare i arbetsrättslig mening. Skatteverkets bedömningar kan därmed bli styrande för om personen ska anses vara uppdragstagare eller arbetstagare.

Smittoeffekter uppstår också genom att innehavet av F-skattsedel påverkar hur en person betraktas arbetsrättsligt i vardagen. Relationen mellan uppdragsgivaren/arbetsgivaren och uppdragstagaren/arbetstagaren kommer därför att präglas av antagandet att den arbetspresterande parten inte har de rättigheter som skulle tillkomma denne enligt arbetsrätten. Det är omöjligt att förutse spridningseffekterna och hur arbetsmarknadens parter kommer att anpassa sig till de nya reglerna. Frågan kan ställas på sin spets om vissa företag beslutar att helt upphöra att ha personal eller att ha vissa personalkategorier anställda. I stället tvingas de anställda att ansöka om F-skattsedel för att kunna behålla jobbet eller få jobb. Dessa anställda förlorar sitt arbetsrättsliga skydd och måste sätta sig in i skatteadministration och annan företagsadministration.

Förändringen stärker arbetsgivarnas möjligheter att laborera mellan ett anställnings- och ett uppdragsförhållande gentemot löntagarna. Detta underminerar anställningsskyddet och hela den svenska arbetsmarknadsmodellen med kollektivavtal som det främsta instrumentet för att reglera löner och anställningsvillkor. I stället öppnas det för godtycklighet.

Vi anser att gränsdragningen mellan tjänst och näringsverksamhet bör återställas.

Mot bakgrund av ett växande hot från både oseriösa företagare och kriminella organisationer med ökad aktivitet inom tidigare ”seriösa” branscher är det viktigt att framhålla F-skattsedelns roll. Den som anlitar en uppdragstagare med F-skatt behöver inte göra något skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter på ersättningen. Om en F-skattsedel kommer i händerna på oseriösa uppdragstagare kan den utnyttjas i syfte att försvåra upptäckten av svartarbete. I och med att uppdragstagare har en F-skattsedel i sin hand är det svårt, näst intill omöjligt, för uppdragsgivaren att upptäcka fusk. I dagsläget utfärdas F-skattsedel utan ansökan för den som vid utgången av närmast föregående inkomstår hade en sådan skattsedel. Det innebär att den som en gång fått en F-skattsedel får en ny varje år. Naturligtvis kan F-skattsedeln återkallas om näringsverksamhet inte längre bedrivs, men det kräver en aktiv handling antingen från den skattskyldige eller från Skatteverket.

Det finns enligt vår mening anledning att öka Skatteverkets möjligheter att vägra utfärda F-skattsedlar och att återkalla dem i de fall då det uppenbart handlar om oseriösa företagare eller kriminella. En tuffare ”vandelsprövning” måste kunna göras så att F-skattsedel inte beviljas företag där företagsledare och styrelsemedlemmar tidigare dömts för skattefusk och annan ekonomisk brottslighet. Regeringen bör också titta på Skatteverkets förslag om tidsbegränsade F-skattsedlar. Regeringen måste ha förtroende för att myndigheter som Skatteverket opartiskt sköter sina uppgifter och att dessas kontroller sker på ett serviceinriktat sätt och i gott syfte.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Skatteflyktslagen, punkt 3 (s, v, mp)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Helena Leander (mp) och Hans Olsson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:Sk333 yrkande 3 och avslår motion 2008/09:Sk495.

Ställningstagande

Vi anser att skatteflyktslagen är ett viktigt instrument i Skatteverkets och domstolarnas arbete med att motverka olika former av avancerade skatteupplägg och kringgåendeförfaranden och är i motsats till utskottets majoritet över huvud taget inte beredda att överväga att den avskaffas.

Generalklausulen mot skatteflykt ska förhindra skatteupplägg som inte är affärsmässigt motiverade. Några uppmärksammade domar i Regeringsrätten har aktualiserat frågan om skatteflyktslagen har avsedd effekt. Många menar att det är uppseendeväckande att de transaktioner som populärt kallas räntesnurror har varit möjliga trots skatteflyktsklausulen. Skatteflyktslagen har inte heller stoppat skattefria uttag från svenska bolag i form av lån från utländska holdingbolag.

Vi kan konstatera att regeringen har tvingats vidta direkta åtgärder för att komma till rätta med räntesnurrorna (prop. 2008/09:65, bet. 2008/09:SkU19). I ärendet förutsattes att skatteflyktslagen kommer att kunna tillämpas på vissa förfaranden som syftar till att kringgå de nya reglerna. Regeringen har följt upp frågan genom ett uppdrag till Skatteverket att utvärdera om den valda lösningen förebygger skatteplanering med ränteavdrag på avsett sätt och hur möjligheterna att tillämpa lagen (1995:575) mot skatteflykt förbättrats genom den nya lagstiftningen. Regeringen har också aviserat att åtgärder kommer att vidtas för att stoppa skattefria uttag från svenska bolag i form av lån från utländska holdingbolag (skr. 2008/09:122).

Skatteflyktslagen är ett viktigt instrument i Skatteverkets och domstolarnas arbete med att motverka olika former av avancerade skatteupplägg och kringgåendeförfaranden. Mot bakgrund av bl.a. att skatteflyktslagen inte har kunnat tillämpas i de aktuella fallen är det viktigt att skatteflyktslagen nu ses över i syfte att säkra skatteflyktslagen som ett effektivt instrument i Skatteverkets arbete med att förhindra upplägg som inte är affärsmässigt motiverade och enbart görs i syfte att kringgå svensk skattelagstiftning.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Skriftliga besked från Skatteverket, punkt 5 (v)

av Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:Sk213 yrkande 3.

Ställningstagande

Det kan finnas tillfällen då en näringsidkare vill förvissa sig om hur hon eller han ska agera för att inte begå rättsliga fel. Ett vanligt sätt är att skriva till Skatteverket. Trots att näringsidkaren handlat i enlighet med det skriftliga svaret kan det komma att överprövas vid ett senare tillfälle, t.ex. vid en revision. Trots att samma omständigheter råder vid båda tillfällena har det hänt att olika bedömningar gjorts. Det betyder att det skriftliga svaret inte gäller längre utan det är beslutet med anledning av revisionen som blir gällande.

Jag anser att om de omständigheter som ligger till grund för det skriftliga svaret överensstämmer med dem som föreligger vid revisionstillfället, bör bedömningen som gjorts vid första tillfället (det skriftliga svaret) gälla. För att skapa trovärdighet för systemet är det viktigt att den skattskyldige känner sig trygg med myndigheters skriftliga besked.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Personnummer, punkt 16 (mp)

av Helena Leander (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att barn bör kunna folkbokföras utan fastställt kön i väntan på att kön fastställs. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:A402 yrkande 20 och avslår motionerna 2008/09:Sk310, 2008/09:Sk343 och 2008/09:Sk395.

Ställningstagande

I dag kan ett nyfött barn inte folkbokföras förrän det har fått ett fastställt kön. Detta trots att fem till tio barn årligen föds med oklar könstillhörighet. Denna lagstiftning förstärker föreställningen om att ett könsfastställande bör genomföras omedelbart.

Jag anser att folkbokföringslagen bör ändras så att det blir möjligt att folkbokföra ett barn även om kön inte har hunnit fastställas.

Särskilda yttranden

1. Företagens inbetalning av skatt, punkt 8 (v, mp)

Marie Engström (v) och Helena Leander (mp) anför:

För många småföretag är inbetalningen av de anställdas sociala avgifter och skatter den enskilt största utgiften under månaden. I de fall där det uppstår likviditetsproblem i dessa företag och man inte mäktar med att betala in avgifter och skatter i tid går fordringen efter en månad direkt till Kronofogdemyndigheten och företaget registreras för en betalningsanmärkning. En betalningsanmärkning kan ställa till med mycket stora problem för små företag när det gäller kreditvärdighet, att öppna konton eller helt enkelt handla på faktura hos andra företag.

Skatteverket har i dag möjlighet att bevilja anstånd vid synnerliga skäl. Syftet med bestämmelsen är att vid tillfälliga betalningsproblem kunna medge den skattskyldige en kortare tids rådrum för att skaffa fram pengar att betala skatt som inte ska ändras. Särskild restriktivitet iakttas när det gäller näringsidkare och det ska klart framgå att anståndet inte leder till kreditförluster för det allmänna. Utrymmet för anstånd innan kravet går över till Kronofogdemyndigheten är således mycket begränsat.

Vi anser att de små företagen bör ha en rimlig möjlighet att diskutera och träffa avtal om avbetalning med Skatteverket innan en fordran hamnar hos Kronofogdemyndigheten och företagaren får en betalningsanmärkning som i värsta fall omöjliggör fortsatt verksamhet.

Vi är inte beredda att nu ta ställning för något av motionsyrkandena i detta ärende utan avser att återkomma till frågan i ett lämpligt sammanhang.

2. Skyddet för personuppgifter, punkt 19 (s, v, mp)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Helena Leander (mp) och Hans Olsson (s) anför:

Personuppgifterna har en viktig funktion i det svenska samhället. De används i många olika sammanhang och har stor praktisk betydelse för möjligheten att leva ett normalt liv.

I Sverige befinner sig flera tusen kvinnor på flykt. De har flytt efter år av misshandel, våldtäkt och hot. Många flyr med sina barn. Behovet av skydd för dessa kvinnor och deras barn är stort, särskilt då de ofta förföljs och hotas till livet av sin före detta partner. En växande grupp som behöver skydd är de som utsätts för hedersrelaterat våld.

Möjligheten att få ett beslut om skydd för sina personuppgifter är viktig för den som är utsatt för hot om våld och tvingas fly för att skydda sig och sin familj.

Redan skyddsbeslutet innebär ett stort ingrepp i den personliga friheten. Till och med något så odramatiskt som att gå med i en bokklubb innebär för den förföljda med ”skyddad identitet” att risken att hittas ökar. Dessutom försvåras kontakten med myndigheterna då endast ett fåtal tjänstemän har tillgång till personuppgifterna. Upptäcktsrisken gör också att den som försöker skydda sig på detta sätt befinner sig i en stressituation.

När ett skyddsbeslut finns är det mycket viktigt att uppgifterna inte lämnas ut. Konsekvenserna för den som fått skyddet kan bli mycket allvarliga. Tyvärr finns det exempel på att personuppgifter röjts, vilket drabbat kvinnor som t.ex. vill bryta kontakten med en man som utsätter henne för hot och våld.

Sedan flera år har det bedrivits ett arbete som syftar till att säkra skyddet för den som är utsatt för hot. Detta har bl.a. resulterat i en förstärkning av sekretessen och en utvidgning av ansvaret för att sekretessen inte bryts till samtliga myndigheter. Skyddet för vittnen har fått en ny reglering. En del insatser finns beskrivna i regeringens Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer (skr. 2007/08:39).

Den s.k. Stalkningsutredningen lade i oktober 2008 fram sina förslag om skyddsåtgärder för personer som utsätts för hot eller förföljelse. Utredningen föreslår att ett nytt brott, olaga förföljelse, införs. Förslaget innebär en möjlighet att beakta att kriminella gärningar begåtts inom ramen för en systematisk förföljelse. Vidare föreslås att den nuvarande lagen om besöksförbud ska ersättas av en ny lag om kontaktförbud och att ett kontaktförbud ska kunna förenas med elektronisk övervakning. Enligt Stalkningsutredningen bör det vidare bli lättare att få fingerade personuppgifter än vad det är i dag. Utredningen föreslår också att det ska finnas utbildade skyddshandläggare för brottsoffer tillgängliga i samtliga kommuner. En skyddshandläggare ska vara en länk mellan brottsoffer, myndigheter och ideella organisationer

Stalkningsutredningen anser att det från ett brottsofferperspektiv finns starka skäl för en lagreglering av formerna för sekretessmarkering i folkbokföringen. En lagreglering skulle öka förutsättningarna för en mer likformig bedömning i dessa fall. En lagreglering skulle också kunna ge den som har fått ett avslag på sin ansökan om sekretessmarkering och den som har fått ett beslut om att skyddet ska upphöra en möjlighet att överklaga besluten. Gränserna för myndigheternas eventuella utredningsskyldighet i dessa fall borde också kunna definieras i lagen. Utredningen konstaterar att frågan bör behandlas vidare inom ramen för Folkbokföringsutredningen (Fi 2007:11).

Stalkningsutredningens förslag och bedömningar går i rätt riktning. Förslagen har remitterats och remisstiden löpte ut i februari 2009. Arbetet med att sammanställa remissvaren pågår. Folkbokföringsutredningen ska redovisa sin allmänna översyn senast den 1 september 2009.

Att alltfler kvinnor skaffar skyddad identitet på grund av förföljelse och trakasserier visar enligt vår mening att nuvarande regler är otillräckliga och att regeringens handlingsplan inte fungerar. Vi är dock, med hänsyn till det arbete som pågår, inte beredda att ställa några yrkanden i detta ärende.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motion från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:Sk323 av Anne-Marie Pålsson (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till ersättning för juridisk assistans i samband med skattetvister.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008

2008/09:Sk213 av Marie Engström m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om giltighet av skattehandläggares skriftliga svar.

2008/09:Sk221 av Eva Flyborg (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att skriva sig hos en annan person utan hans eller hennes medgivande.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra det olagligt att skriva sig hos en annan person utan hans eller hennes medgivande.

2008/09:Sk232 av Ulrika Karlsson i Uppsala och Jessica Polfjärd (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bättre synlighet vid skatteuttag.

2008/09:Sk236 av Sven Bergström och Kenneth Johansson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att snarast förbättra innehållet i och det långsiktiga bevarandet av folkbokföringen i Sverige.

2008/09:Sk242 av Jan Ericson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tidsfristerna för redovisning av skatter för de mindre företagen bör ses över.

2008/09:Sk243 av Jan Ericson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla arbetsgivare bör åläggas att redovisa samtliga skatter och arbetsgivaravgifter på de anställdas lönebesked.

2008/09:Sk244 av Jan Ericson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regelverket kring skattetillägg bör genomgå en grundlig översyn.

2008/09:Sk260 av Gunvor G Ericson m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkra sparandet av uppgifter i folkbokföringen på ett sådant sätt att kommande generationers släktforskare har möjlighet att följa individer i vår tid.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att företrädare för släkt- och hembygdsforskar- rörelserna, vilka representerar en stor och viktig nyttjargrupp, inbjuds att delta i utredningar och referensgrupper kring folkbokföringen.

2008/09:Sk267 av Maria Plass (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förlänga uppbördstiden och samordna inbetalning av moms, arbetsgivaravgift och preliminärskatt så att de förskjuts med 18 dagar, förslagsvis för företag med en årsomsättning på upp till 40 miljoner kronor.

2008/09:Sk269 av Hans Rothenberg och Margareta Cederfelt (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Skatteverket inte ska kunna verkställa sina egna beslut om dessa är tvistiga.

2008/09:Sk270 av Karin Nilsson och Jörgen Johansson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att företagsformen enskild firma bör registreras med person- neutralt organisationsnummer.

2008/09:Sk281 av Ola Sundell (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att synliggöra skatter och arbetsgivaravgifter i lönebeskedet.

2008/09:Sk282 av Ola Sundell (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förlängd uppbördstid för småföretagare.

2008/09:Sk284 av Annie Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av lagändringar för att stärka rättssäkerheten för den enskilde i samband med Skatteverkets förelägganden riktade mot kreditinstitut i syfte att ta del av och granska kontoutdrag från den enskildes bank- och kreditkortskonton.

2008/09:Sk295 av Göran Montan (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om informationskrav på lönebesked.

2008/09:Sk300 av Bengt-Anders Johansson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om redovisning av skatter och avgifter på lönebesked.

2008/09:Sk303 av Karin Pilsäter (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att månadsvis betala in faktisk F-skatt.

2008/09:Sk308 av Ann-Christin Ahlberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utvärdera och se över de förtroendevaldas delaktighet i skattenämndernas arbete i allmänhet och i storföretagsskattenämndernas arbete i synnerhet.

2008/09:Sk310 av Marianne Watz (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa personnumret och införa ett nytt system som värnar den personliga sfären.

2008/09:Sk311 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att debiterade sociala avgifter ska redovisas både i deklara-tionsblanketten och i det slutliga skattebeskedet.

2008/09:Sk319 av Hans Hoff (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att personer med skyddad identitet garanteras ett fullgott skydd.

2008/09:Sk325 av Andreas Norlén och Maria Plass (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av regelverket kring beskattningsbesluts verkställbarhet och anstånd med skattebetalning.

2008/09:Sk329 av Phia Andersson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av utökade möjligheter för Skatteverket att göra oan- nonserade stickprovskontroller hos företag.

2008/09:Sk331 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Claes-Göran Brandin (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om huvudentreprenörens ansvar för sina underentreprenörers lag- lydighet och skatteinbetalningar.

2008/09:Sk332 av Eva-Lena Jansson och Lennart Axelsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Skatteverket ska kunna göra riktade kontroller på arbets- platser.

2008/09:Sk333 av Marie Engström m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att förbättra den internationella skattekontrollen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översyn av skatteflyktslagen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utöka kravet på personalliggare.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utöka Skatteverkets möjligheter att göra oanmälda arbetsplatsbesök.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om individuell redovisning av skatter och arbetsgivaravgifter.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om försöksverksamhet med individuell redovisning av skatter och arbetsgivaravgifter.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tidsbegränsade F-skattsedlar.

2008/09:Sk338 av Tomas Tobé och Jessica Polfjärd (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förlängd uppbördstid för arbetsgivaravgifter och källskatt.

2008/09:Sk343 av Lisbeth Grönfeldt Bergman (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa nuvarande personnummersystem.

2008/09:Sk351 av Eva-Lena Jansson och Lennart Axelsson (båda s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en förändrad lagstiftning som möjliggör ökad tillämpning av skönsbeskattning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en förändrad lagstiftning så att vid skönsbeskattning av arbetsinkomst som inte kan hänföras till någon arbetsgivare, ska uppskattningen av inkomsten göras i inkomstslaget näringsverksamhet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en förändrad lagstiftning som möjliggör skönmässig beskattning av personer som har inkomster eller tillgångar, men som inte kan eller inte vill redogöra för varifrån de kommer.

2008/09:Sk358 av Hans Stenberg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att motarbeta svartarbete.

2008/09:Sk362 av Tommy Ternemar (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kassaregister ska omcertifieras vid ägarbyte för att ansvarförhållanden ska vara tydliga och därigenom även skydda köparen för eventuella problem som uppstått under den tid då säljaren varit ansvarig.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kassaregistret ska genomgå en teknisk kontroll före avyttring.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kortläsare ska integreras i kassaregistret för att öka tillförlitligheten i kontrollen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utvärdering kring de grupper som enligt 3 § undantas från lagen (2007:592) om kassaregister m.m. senast två år efter lagens ikraftträdande.

2008/09:Sk365 av Ronny Olander (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av omfattande kontroll för att begränsa utnyttjandet av människors utsatthet i svartarbete och annat skattefusk.

2008/09:Sk371 av Claes-Göran Brandin och Lars Mejern Larsson (båda s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om legitimationsplikt och närvaroredovisning på byggarbetsplatser samt att dessa krav även ska omfatta entreprenörer och underentreprenörer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om personalliggare i byggbranschen och oanmälda kontroller av dessa.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om individuell redovisning av skatter och avgifter inom byggbranschen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en restriktivare hållning till F-skattsedel till personer dömda för skattefusk och ekonomisk brottslighet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av lagstiftning mot bulvaner och målvakter inom byggbranschen.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Skatteverket bör verka för att vissa offentliga uppgifter om företag ska finnas tillgängliga via Internet samt utveckla sin informationsverksamhet.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bekämpa missbruk av ersättningar från olika delar av välfärdsystemet.

2008/09:Sk377 av Björn Leivik (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om upphandling av driften för SPAR.

2008/09:Sk380 av Anna König Jerlmyr (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Skatteverkets bristande rutiner vid misstagsbehandling.

2008/09:Sk385 av Tommy Waidelich och Christina Axelsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över nivåerna på statliga straffavgifter för företag.

2008/09:Sk386 av Emma Henriksson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten till och konsekvenserna av dubbel folkbokföringsadress för barn med dubbelt boende.

2008/09:Sk388 av Henrik von Sydow (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över och ta initiativ till reformer av företrädaransvaret för juridiska personer i skattelagstiftningen.

2008/09:Sk390 av Marianne Kierkemann och Finn Bengtsson (båda m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att synliggöra summan av samtliga skatter samt lagstadgade och avtalsenliga arbetsgi-varavgifter på varje lönebesked.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över källskattesystemet.

2008/09:Sk392 av Inger René och Marietta de Pourbaix-Lundin (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skyddad identitet.

2008/09:Sk394 av Camilla Lindberg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avskaffande av möjligheten till tredjemansrevision utan brottsmisstanke.

2008/09:Sk395 av Hans Wallmark (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om systemet med personnummer.

2008/09:Sk397 av Mats Pertoft (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa avbetalningsplaner hos Skattemyndigheten.

2008/09:Sk409 av Sylvia Lindgren m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av initiativ för att ytterligare förstärka insatserna mot ekonomisk brottslighet.

2008/09:Sk426 av Bengt-Anders Johansson och Finn Bengtsson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avdrag för skattekonsultation vid skattemål.

2008/09:Sk430 av Christina Axelsson och Tommy Waidelich (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lättnader för småföretagare som använder auktoriserade revisorer.

2008/09:Sk434 av Mikael Oscarsson och Eva Johnsson (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att synliggöra skatter på lönebeskedet.

2008/09:Sk437 av Holger Gustafsson m.fl. (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rimligare regler för skattetillägg.

2008/09:Sk438 av Anna Kinberg Batra (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa källskattesystemet.

2008/09:Sk439 av Anna Kinberg Batra och Hillevi Engström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om synliga skatter.

2008/09:Sk451 av Sten Bergheden (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förenkla deklarationen för företag.

2008/09:Sk452 av Cecilia Wigström i Göteborg (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Skatteverket bör få befogenhet att göra oanmälda besök på byggarbetsplatser för att motarbeta svartarbete.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att byggföretag bör betala och redovisa källskatt och sociala avgifter utifrån varje enskild anställd.

2008/09:Sk461 av Karin Pilsäter (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att månadsvis betala in faktisk F-skatt.

2008/09:Sk483 av Hans Stenberg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av utvecklat gränsöverskridande myndighetsarbete och skärpt kontroll av företag.

2008/09:Sk484 av Billy Gustafsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en förändrad lagstiftning som mer effektivt kan stävja skattefusk och den svarta ekonomin.

2008/09:Sk488 av Désirée Pethrus Engström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om F-skattsedel för prostitutionsverksamhet.

2008/09:Sk491 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stärkt arbete för bekämpande av ekonomisk brottslighet.

2008/09:Sk492 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att föreslagna ändringar i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen i syfte att utvidga näringsbegreppet inte ska genomföras och att nuvarande lagstiftning i stället bevaras.

2008/09:Sk495 av Staffan Anger och Margareta Pålsson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skatteflyktslagen (1995:575).

2008/09:Sk501 av Lars Johansson m.fl. (s):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att motverka skattefusk, skatteplanering och skatteflykt.

2008/09:Sk504 av Kjell Eldensjö och Désirée Pethrus Engström (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Skatteverket bör få rätt att kräva personalliggare och kunna göra oanmälda platsbesök inom byggbranschen samt månatlig, individuell skatteredovisning.

2008/09:Sk505 av Annie Johansson och Fredrick Federley (båda c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetsgivaravgifterna tydligt ska framgå på lönebeskedet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skattesats ska påföras vid tillfället då varan betalas.

2008/09:Ju253 av Carina Hägg (s):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skyddet av personuppgifter för att stärka skyddet för hotade kvinnor och barn.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genomföra en kartläggning av antalet kvinnor som flyr utomlands och bakgrunden till att de flyr.

2008/09:Ju379 av Mona Sahlin m.fl. (s):

35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om personalliggare och annonserade kontroller på arbetsplatser.
36. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetsgivaren ska lämna uppgift om lön och skatteavdrag på arbetstagarnivå till Skatteverket varje månad.
37. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att huvudentreprenören ska vara ansvarig för underentreprenörernas skatte- och arbetsgivaravgiftsbetalning.
38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kassaregister.

2008/09:So366 av Stefan Tornberg och Anders Åkesson (båda c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra villkoren för de kvinnor och barn som lever med skyddade personuppgifter.

2008/09:So522 av Cecilia Wigström i Göteborg (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det bör vara obligatoriskt att kassaregistren omcertifieras då en restaurang byter ägare.

2008/09:N431 av Tomas Eneroth m.fl. (s):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den svarta ekonomin ska bekämpas.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kassaregister ska omcertifieras vid ägarbyte.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om personalliggare.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utöka Skatteverkets möjligheter att göra oannonserade kontroller.

2008/09:N435 av Mona Sahlin m.fl. (s):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förenkling för sund konkurrens och fler vita jobb.

2008/09:A345 av Josefin Brink m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillsättandet av ett trepartsråd mot skattefusk och social dumpning.
7. Riksdagen begär att regeringen återkommer med lagförslag som gör huvudentreprenörer ansvariga för underentreprenörers inbetalning av skatter och arbetsgivaravgifter i enlighet med vad som anförs i motionen.

2008/09:A402 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp):

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att barn bör kunna folkbokföras utan fastställt kön i väntan på att detta skett.